6257

GUPTA CIRCULATING LIBRARY
33/3, SAMPIGE ROAD, MALLESWARAM
BANGALORE-3.

మొగలి రేకులు

"నేడు సుదినం" అన్నాడు దాసు.

"అవును. తిథి వార నక్షత్రాలు దివ్యంగా ఉన్నాయి", అన్నాడు డాక్టర్ రావు.

"వాటిసంగతి ఎలా ఉన్నా విందు దివ్యంగా ఉంది", అన్నాడు దాసు.

"పరాయి ఖర్చుమీదయితే అన్నీ బాగానేఉంటాయి", అందుకున్నాడు డాక్టర్. అందరూ నవ్వారు. జగన్మోహన రావు ఎం. ఏ., ఎల్. ఎల్. బి., ప్యాసయ్యాడు. ఎం. ఏ., లో క్లాసువచ్చింది. ఉత్సాహంతో చిన్న విందు ఏర్పాటుచేశాడు. ముఖ్య స్నేహితులు డాక్టర్ రావు, అడ్వకేట్ దాసు, కాబోయేభార్య అని అందరూ అనుకుంటూ ఉన్న రజని హాజరయ్యారు. వేరే ఎవర్నీ పిలవలేదు. జగన్మోహన

రావు ఇంటర్ జూనియర్ చదువుతుండగా, రావు బి.యస్.సి., ఫైనలియరూ, దాసు బి. ఏ., ఫైనల్ ఇయరూ చదువుతూ ఉండేవారు. ఆ సంవత్సరం ముగ్గురూ హాస్టల్లో ఒకేగదిలో ఉన్నారు. ఆ పరిచయమే క్రమంగా వృద్ధిపొంది, గాఢ స్నేహంగా మారింది. రజని జగన్మోహనరావు మేన మామ కూతురు. బి. ఏ. ప్యాసయింది. ఇద్దరికీ వివాహం దాదాపు నిశ్చయమైపోయింది. అయితే చదువు పూర్తయే దాకా జగన్మోహనరావు వివాహాన్ని వాయిదా వేశాడు.

"ఈ సందర్భంలో జగన్‌ని మన అందరి తరఫునా అభి నందిస్తున్నాను," డాక్టర్ అన్నాడు. వెంటనే అందరూ చప్పట్లు కొట్టారు.

"మన స్నేహితుడిని పొగడటం నాకిష్టంలేదు కాని_"

"అవసరం", డాక్టర్ మాటల్ని మధ్యలో ఆపి, అందు కున్నాడు దాసు.

"అతడు తెలివైనవాడని నా నమ్మకం. జీవితప్రాంగ ణంలో అడుగు పెడుతున్నాడు. ఎప్పుడూ వెలుగుబాటమీదే ప్రయాణిస్తాడని ఆశిస్తున్నాను," కొంచెం కవిత్వపు ధోరణిలో అన్నాడు డాక్టర్.

"ఎప్పుడూ ఏం ప్రయాణం? కొంచెం విశ్రాంతి తీసు కోటం అవసరం", అని నవ్వాడు దాసు.

"అవునవును. ఈ రోజుల్లో ప్రయాణం అంటేనే భయం వేస్తోంది. ఒకటే రద్దీగద!" చిరునవ్వుతో అన్నాడు జగన్.

రజని అర్థవంతంగా నవ్వి, "పాపం, ఎప్పుడూ థర్డ్ క్లాస్ ప్రయాణమేకదూ?" అంది.

"ఫస్ట్‌క్లాస్ ప్రయాణం నా కిష్టంలేదు. జనంలో కలిసి మెలసి ఉంటేగాని బాగుండదు నిజం చెప్పాలంటే. కాని నాన్న ఊరుకోడుగా. నెలరోజుల ముందునించే రిజర్వేషనో అని గొడవచేస్తాడు", అన్నాడు జగన్.

"బాగుంది. లేక కొందరు ఏడిస్తే, ఉండి కొందరు ఏడుస్తారు", అన్నాడు దాసు.

"లేకపోతే, దర్జాగా ఫస్ట్‌క్లాస్ ప్రయాణం చేసేవాళ్ళకి థర్డ్‌క్లాసు మనసేమిటి?" అంది రజని దాసుని సమర్థిస్తున్నట్టుగా.

"అది మనుషుల స్వభావాన్నిబట్టి ఉంటుంది. సరే, ఈ ఊకదంపుడు కేం, ముందు కార్యక్రమమేవిటి?" అన్నాడు డాక్టర్.

"అదే ఆలోచనీయాంశం", అన్నాడు జగన్.

"కొంపదీసి బల్లకట్టవుకద!" భయపడ్డాడు దాసు.

"ఏం, పోటీకొస్తానని భయమా?" నవ్వాడు జగన్.

"పోటీ, వల్లకాడు. మన సంపాదన చూస్తూనే ఉన్నావుగా."

"కొంచెం ఓపిక పట్టాలి."

"లాభంలేదు బ్రదర్. జిల్లామునసబుగిరికి అప్లికేషన్ పారేశాను. అదొస్తే వచ్చినట్టు. లేకపోతే బల్ల తిప్పేస్తాను."

"అంటే?"

"సి. సి. దాస్, ప్రొప్రయిటర్, దాస్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ. అన్నట్టు జగన్, నువ్వు వ్యాపారం చేయరాదూ?"

"ఏం వ్యాపారం?"

"ఉదాహరణకి పేర్ల వ్యాపారం పెట్టొచ్చు. లేకపోతే పెద్ద పెద్ద కంపెనీలకి ఏజన్సీలు తీసుకోవచ్చు."

"ఏం డాక్టర్?"

"వ్యాపారవిషయంలో సలహా కావలిస్తే ఏడుసార్లు దివాలాతీసినవాడిని అడగమన్నారు."

అందరూ నవ్వారు.

"నామాట విని ఐ. ఏ. ఎస్., కి కట్టరాదూ?" అంది రజని, కొంచెం అధికారపూర్వకంగా.

"మళ్ళీ చదువా!"

"ఎంత. నాలుగైదు నెలలు కష్టపడి చదివితే జీవితాంతం సుఖపడొచ్చు", అంది రజని ఆశగా.

"ఐ. ఏ. ఎస్., సర్టిఫికెట్ జీవితంలో సుఖపడటానికి టిక్కెట్టు కాదుగా—సుఖపడతానని గ్యారంటీ ఏమిటి?" అన్నాడు జగన్.

"అలా ఎందుకనుకోవాలి?" అంది రజని అర్థంకాక.

"పోనీ సుఖపడొచ్చనే అనుకున్నా, సుఖమే పరమావధి కాదేమో. జీవితం పూర్తిగా జీవించాలంటే_"

రజని మధ్యలోనే అడ్డొచ్చింది.

"వేదాంతం మానెయ్యి జగన్."

"ఐనా ఒకరికింద ఉద్యోగంచెయ్యటం ఏమంతఘనం ?"

"అది ఉద్యోగం హోదానిబట్టి ఉంటుంది."

"ఓహో!" అని ఆమెవైపు చూశాడు జగన్.

"గెజిటెడ్ ఆఫీసరయితే ఎంత హోదా! ఎంత దర్జా!" అంది రజని ఆకాశానికి నిచ్చెనలు వేస్తూ.

"ఎంత హోదా, ఎంత దర్జా!" వెక్కిరించాడు జగన్.

"హాస్యంకాదు" అంది రజని కొంచెం కోపం తెచ్చుకుని.

"ఆ గానుగలో పడితే ఉపజ్ఞ పూర్తిగా నశిస్తుంది. నీ సలహా ఏమిటి డాక్టర్?"

"ఎవరికీ సలహా లివ్వొద్దని నాకు చాలామంది సలహా ఇచ్చారు."

అందరూ పక్కున నవ్వారు.

"డాక్టర్లూ, ప్లీడర్లూ కాకపోతే సలహా ఇచ్చేదెవరు? నీ ఉద్దేశంలో ఐ. ఏ. ఎస్., కి కట్టటం మంచిదేనా?

"నాకావిషయం తెలియదోయ్. అనుభవం ఉన్న ఆఫీసర్లని ఎవరినైనా కలుసుకుని మాట్లాడు."

"అబ్బ! డాక్టర్, బతిమాలించుకోవాలని సరదాగా ఉందా?"

"నాకో అభిప్రాయం ఉండి, అది నీకు చెప్పగలిగే ముందు అందులోని లాభనష్టాలు నేను బాగా తర్కించి ఉండాలి. ఈ లాభనష్టాలు అనేక విషయాలకి సంబంధించినవి. వ్యక్తి అభిరుచుల్నిబట్టి ఈ అంచనా జరుగుతుంది. నా అభిరుచులే నీ అభిరుచులు కానవసరం లేదుగా. నీ అభిప్రాయా

లేమిటో నీకంటే నాకు బాగా తెలియదు. వాటికి సంబంధించకుండా నేనేం చెప్పినా నీకు లాభించదు. పైగా అపకారం జరుగుతుంది."

"అభిప్రాయాలు తెలిసికోటంలో తప్పేముంది?"

"తెలుసుకోవచ్చు. అందువల్ల వివిధ వ్యక్తుల ఇష్టాయిష్టాలు తెలుస్తాయి. వాటి ప్రతిబింబాలు నీ మనసులో ప్రతిఫలించి, నిలిచిపోకుండా చూసుకోవాలి. మనోబలం గట్టిది కాకపోతే, అంతకుముందున్న సొంతభావాలు తుడిచిపెట్టుకు పోగల ప్రమాదం ఉంది. నీకేది మంచిదనితోస్తే అదే చెయ్యి. ఎందుకంటే, తలో సలహా ఇస్తే, ఏ సలహా ఆచరించాలో పెద్ద సమస్యయి కూర్చుంటుంది. జగన్, సలహా అడగటం, ఇవ్వటం తప్పనికాదు. కాని ప్రయోజనం లేదేమో. నీకు నచ్చనిది నేను చెబితే నువ్వు పెడచెవిని పెడతావు. ఒకవేళ పాటించినా ఫలితాలకి విచారించవలసి రావచ్చు. కాదంటావా?"

"గంభీరంగా ఉపన్యసించావు. బాబోయ్, నిన్నెప్పుడూ సలహా అడగను" అన్నాడు జగన్ నవ్వుతూ.

రజనిమాత్రం ముఖం చిట్లించుకుంది. ఐ. ఏ. ఎస్., కి కట్టమని డాక్టర్ ప్రోత్సాహం ఇవ్వకపోవటం ఆమె కేమీ రుచించలేదు.

"మాటల్లో పడ్డాం. డాన్సు ప్రోగ్రాం ఉందికదా. ఎనిమిదవుతోంది. పోదామా?" అన్నాడు డాక్టర్ రజని నిరుత్సాహాన్ని కనిపెట్టి.

వెంటనే అందరూ లేచారు.

GUPTA CIRCULATING LIBRARY
33/3, SAMPIGE ROAD, MALLESWARAM
BANGALORE-3.

2

డాన్సు జరుగుతున్నంతసేపూ జగన్ నర్తకిని ఊరికే తెగమెచ్చుకోటం రజనికి నచ్చలేదు.

"అబ్బ, తలనొప్పిగా ఉంది", అంది విసుగ్గా.

జగన్ ఆమెవైపు ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

మధ్య మధ్య మెచ్చుకుంటూ, రజనివైపుచూసి ఏదో అనబోయి, ఆమె ముఖభంగిమలుచూసి మానేశాడు.

ఎప్పుడెప్పుడు నృత్యం ఐపోతుందా అని నిమిషాలు లెక్కపెట్టసాగింది రజని.

రజని నృత్యాన్ని ప్రశంసించకపోవటంవల్ల డాక్టర్‌తో, దాసుతో నృత్యాన్ని గురించి ప్రశంసావాక్యాలు పలకసాగాడు జగన్. అది మరీ కంటకప్రాయమైంది ఆమెకి.

నృత్యం ఐపోయింది. నలుగురూ బయటికి వచ్చారు. జగన్ కొంచెం తటపటాయించి, "ఇప్పుడేవస్తా", నని గ్రీన్ రూమ్‌లోకి వెళ్ళిపోయాడు.

రజని తెల్లబోయింది. ఆమె ముఖం జేవురించింది. తనకా నృత్యం నచ్చలేదని తెలిసీ, జగన్ అలా ప్రవర్తించటం తన అభిరుచిని కించపరచటమేనని కోపంతో గిరుక్కున తల పక్కకి తిప్పేసుకుంది. కాని జగన్ ఆమె అయిష్టతని సరిగా గమనించలేదు.

గ్రీన్ రూమ్‌లో మేకప్ విప్పేస్తోంది శారద.

"నమస్తే", అన్నాడు జగన్.

నర్తకి శారద వెనక్కి తిరిగి చూసింది.

"నమస్తే."

"మీ నృత్యం చాలా అద్భుతంగా ఉందండీ. ఇంత చక్కని నృత్యం చూడటం నాకిదే మొదటిసారి", అన్నాడు జగన్ ఆరాధనాపూర్వకంగా.

"థాంక్స్", అంది శారద చిరునవ్వుతో.

"నృత్యం చూస్తున్నంతసేపూ ఏదో అలౌకికానందం కలిగింది. తమ కళ ఆమోదం పొందటంకంటే కళాకారులకి కోరదగ్గదేదీ ఉండదని నాకు తెలుసు. అంచేతే అభినందనలు చెప్పటానికి వచ్చాను. సెలవు," వెళ్ళబోయాడు జగన్.

"ఒక్క నిమిషం. నా నృత్యం ఎందువల్ల బాగుందంటారు? అంటే ప్రత్యేకత ఏమైనా ఉందని మీ అభిప్రాయమా?" అతని ముఖంలోకి చూస్తూ, ఆసక్తితో అడిగింది నర్తకి.

"మీ అభినయం భావానుగుణంగా ఉంది. ముఖ్యంగా సాత్వికాభినయంలో అద్భుత నైపుణ్యం ప్రదర్శించారు. నర్తకి ఉపజ్ఞ, శక్తిసామర్థ్యాలు, సాత్వికాభినయంలో వెల్లడవుతాయని నా అభిప్రాయం."

"మీకు నృత్యంలో ప్రవేశం ఉన్నట్టుంది."

"లేదు. కాని నృత్యం గురించి కొంచెం చదివాను."

శారద అతనివైపు మెచ్చుకోలుతో చూసింది.

"నా నృత్యం గురించి చాలామంది ప్రశంసించారు గాని, ఇలా విమర్శాపూర్వకంగా మెచ్చుకున్నది మీరే.

ఎంతో ప్రోత్సాహం ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం. కృతజ్ఞురాలిని", అందామె.

జగన్ ముఖంలో ఆనందం తాండవమాడింది. తన ఆనందాన్ని ఆమెకి తెలియచేసి, ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో ఆమెని అభినందించాడు. తన మెప్పు ఊరికే పోలేదు.

"నమస్కారం. వస్తానండీ", అన్నాడు, చప్పున రజని, స్నేహితులు తనకోసం ప్రతీక్షిస్తున్నారని జ్ఞప్తికివచ్చి.

"నమస్కారం, మీ పేరు చెప్పలేదు."

"జగన్‌మోహన్‌రావు."

"ఓ", అంది శారద.

అతనిక ఏమీ అనక వెంటనే బయటికి వచ్చేశాడు. థియేటర్ గేటుదగ్గర డాక్టర్ ఒక్కడే ఉన్నాడు. దాసు, రజని కనిపించకపోయేసరికి డాక్టర్ని అడిగాడు.

"రజనికి తలనొప్పిగా ఉందట. ఇంటికి వెళ్ళిపోయింది", అన్నాడు డాక్టర్.

వెంటనే జగన్‌కి కొంచెం పశ్చాత్తాపం కలిగింది. ఆమె థియేటర్లోకూడా తలనొప్పిగా ఉందని చెప్పింది. కాని కొన్ని నిమిషాలు తనకోసం వెయిట్ చెయ్యటం అసాధ్యమైనంత తలనొప్పా? అతనికి సందేహం కలిగింది.

"తలనొప్పా? కోపమా?"

"కోప మెందుకు?"

"నేను ఆలస్యం చేశానని."

"అయితే రెండూ వచ్చిఉంటాయి. అదీగాక, చలి గాలిలో ఎక్కువసేపు ఉండటం మంచిదికాదని నేను సలహా ఇచ్చాను."

"గొప్పపని చేశావు."

"ఏంచెయ్యను? చలిగాలిలో ఎక్కువసేపు ఉండటం మంచిదా? అని డాక్టర్ని అడిగితే మంచిదేనని చెబుతాడా? అందులో తలనొప్పిగా ఉన్నదాయె."

"అది శుద్ధ అబద్ధం" అన్నాడు జగన్. రజనికి అసలు తలనొప్పి రాలేదనీ, అంతా తనమీద కోపమేననీ తెలిసిం దతనికి. తనేం చేశాడు?

"కావొచ్చు" అన్నాడు డాక్టర్ నవ్వి.

"ఇంత సంకుచితత్వం అయితే ఎలా డాక్టర్!" కొంచెం బాధగా అడిగాడు.

"అలా అనకు. కోపానికీ, సంకుచితత్వానికీ చాలా తేడా ఉంది. కోపం రావటం స్త్రీల సహజధర్మం."

"నేను శారదతో మాట్లాడుతూ, తనని నిర్లక్ష్యం చేశానని అనుకుని ఉంటుంది."

"ఆమె ఏమి అనుకుని ఉంటుందో నువ్వు ఊహాగానం చెయ్యటం పనికిరాదోయ్. మనుషుల్ని అపార్థం చేసుకోటానికి అంతకంటె తేలికమార్గం ఇంకోటిలేదు."

"అర్థం చేసుకోటానికి కూడా."

"ఆమె ఏదో ఊహించుకుని కోపం తెచ్చుకుందని అనుమానించి, ఆమె ఊహ ఏమయి ఉంటుందోనని నువ్వు

ఊహిస్తున్నావు. అంతకంటె ఆమె ప్రవర్తనకి నువ్వు ఎంత వరకు బాధ్యుడివో ఎందుకాలోచించవు."

"అయితే తప్పు నామీదే ఉందంటావు."

"ఎవరి తప్పయినా ఇబ్బందిలేదు. ఆమెకి కోపంవచ్చిందని నువ్వు కోపం తెచ్చుకుంటే నీ గొప్పతనం ఏముంది?"

"అయితే ఏమంటావు?"

"మనుషుల్ని సానుభూతితో అర్థంచేసుకోటానికి ప్రయత్నించమంటాను."

జగన్ కాసేపు ఏమీ మాట్లాడలేదు. తరవాత దాసు విషయం జ్ఞప్తికి వచ్చింది.

"దాసేడీ?"

"ఇద్దరూ కలిసివెళ్ళారు. నిన్నేమీ అనుకోవద్దని చెప్పమన్నారు."

అనుకోకుండా చప్పున డాక్టర్ చెయ్యి పట్టుకున్నాడు జగన్. డాక్టర్ అతనివైపు కొంచెం ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

"రజనినిచూస్తే ఒక్కొక్కసారి నాకు వళ్ళుమండుతుంది." అన్నాడు జగన్. వెంటనే అలా అన్నందుకు విచారించాడు. రజని తనని కవ్వించటానికీ, తనకి కోపం తెప్పించటానికీ సంకోచించదు. దాసుతో కలిసి అలా వెళ్ళిపోవటం తనని ముఖంమీద చెప్పుతో కొట్టినట్లుగా ఉంటుందని ఆమె అభిప్రాయం! జగన్ అలా ఊహించగానే అతని ముఖం చిన్నబోయింది. రజని తనని అర్థంచేసుకోటానికి ప్రయత్నించదు. జగన్ నిట్టూర్చి అన్నాడు.

"సరే, మనిద్దరం మిగిలాం. పోదాం పద."

"మా దేశీయ ధర్మాసుపత్రికి థియేటర్ యజమాని చందా ఇస్తానన్నాడు. ఒకసారి వెళ్ళివస్తా."

"ఎంత?"

"నూటపదహార్లు."

"అంతేనా?"

"నువ్వెంతిస్తావేమిటి?"

"అదేనా అడిగేపద్ధతి?"

"అయ్యా, ధర్మాసుపత్రి ఒకటి స్థాపించి బీదలకి ఉచిత వైద్యం చేయటానికి సంకల్పించాను. పరికరాల నిమిత్తం చందాలు వసూలుచేస్తున్నాం. ఈ విధంగా వసూలుచేసిన డబ్బుకి ట్రస్టీలు ఏర్పాటుచేస్తాం. దయచేసి తమరు మీకు తోచింది ఇప్పిస్తే కృతజ్ఞులం."

జగన్ పగలబడి నవ్వాడు. డాక్టర్ కూడా శ్రుతి కలిపాడు. జేబులోంచి చెక్ బుక్ తీసి వెయ్యినూటపదహార్లకి చెక్కురాసి డాక్టర్ చేతికిచ్చాడు.

డాక్టర్ కళ్ళు మెరిశాయి. జేబులో పెట్టుకున్నాడు.

"సరే, నువ్వు రజని ఇంటికి వెళ్ళబోతున్నావని నాకు తెలుసు. నాదారి ఇటువైపు", అని నవ్వుతూ డాక్టర్ థియేటర్ ఆఫీసులోకి దారితీశాడు.

జగన్ ఒక్కసారిగా డాక్టర్ వైపు ఆశ్చర్యంగాచూసి, అడుగు ముందుకి వేశాడు. తను రజని ఇంటికే వెళ్ళబోతున్నాడు. డాక్టర్ ఎలా పసిగట్టాడు!

నెమ్మదిగా నడిచి రజని ఇంటిముందు ఆగాడు. వరండాలో మామయ్యావాళ్ళూ నిద్రపోతున్నారు. కిటికీదాకా వెళ్ళి తొంగిచూశాడు. లైటు వెలుగుతోంది. రజని పొద్దుపోయేదాకా చదువుకుంటూనే ఉంటుంది మామూలుగా. పడకకుర్చీలో పడుకొని ఏదో ఆలోచిస్తున్న రజనిని చూశాడు. ఆమెమీదికోపం అంతా ఒక్కసారిగా అదృశ్యమైంది.

"రజనీ."

ఉలిక్కిపడిచూసి, తలుపుతీసింది రజని.

"అలా ఉలిక్కిపడ్డావేం?" లోపలికి వెడుతూ అడిగాడు.

"ఏదో పరధ్యానంగా ఆలోచిస్తున్నాను."

"నువ్వేం ఆలోచిస్తున్నావో నాకు తెలుసు."

"ఏం ఆలోచిస్తున్నాను?"

"నేనింకా ఎందుకు రాలేదని?"

"ఇంతరాత్రివేళ నువ్వెందు కొస్తావనుకుంటాను?"

"క్షమాపణ కోరటానికి."

"క్షమాపణా! ఎందుకు?"

"నామీద నీకు కోపం వచ్చినందుకు."

ఆమెకి కోపంలో కూడా నవ్వొచ్చింది.

"నాకెందుకు కోపం?"

"లేదా? అయితే బతికాను."

"అబ్బా! నేనంటే అంత పెద్దలక్ష్యం ఉన్నట్టు మాట్లాడతావేం?"

"కాబోయే అర్ధాంగివి. నీ మీద లక్ష్యం లేకపోతే ఇంకెవరంటే లక్ష్యం ఉంటుంది."

"ఆ డాక్టరూ, డాన్సరూ ఉన్నారుగా."

"ఉన్నారు."

"ఉంటే తమ రిక్క డెందుకున్నారు?"

"వాళ్ళు వెళ్ళిపొమ్మన్నారు."

"నేను వెళ్ళిపొమ్మని అనలేనుగా."

"నోరులేని పిల్లవికదూ. సరే నువ్వు వెళ్ళమనకుండానే వెడతాలే."

"నేనంటే అంత నిర్లక్ష్యమని నాకు తెలుసు."

"అలా ఎందు కనుకుంటావు రజనీ?" అన్నాడు జాలిగా జగన్.

"నీకు డాక్టరు ఉపన్యాసాలు బాగా తలకెక్కు తున్నాయి."

"ఏ విషయంలో?"

"అన్నింటిలో. ఆఖరికి ఉద్యోగం విషయంలో కూడా నా సలహా నీకు పనికిరాలేదు. సలహా ఇవ్వనంటూనే ఆయన పిచ్చి ఊహాలన్నీ నీకు బాగా తలకెక్కిస్తున్నాడు."

జగన్ నవ్వాడు.

"నువ్వలా చిన్నబుచ్చుకుంటూ వనుకోలేదు. పోనీ, నీ ఇష్టప్రకారం ఐ. ఏ. ఎస్. కి కడతాలే. ఏం?",

"రేపీపాటికి మనసు మార్చుకోవూ!"

"పోనీ ప్రమాణం చెయ్యనా? ఇదిగో ఈ చెక్కు-బుక్కు- సాక్షిగా ప్రమాణం చేస్తున్నాను. భగవద్గీత లేదుగా."

జేబులోంచి కొంటెగా చెక్ బుక్ తీశాడు. రజని చేతిలోనుంచిలాక్కుని కౌంటర్ ఫాయిల్స్ చూసింది. వెంటనే ఆమెముఖంలో ఆశ్చర్యమూ, కోపమూ, విసుగూ ప్రతి ఫలించాయి.

"వెయ్యిన్నూటపదహార్లే! ఎందుకూ?" అం దామె. పెళ్లికాకపోయినా, ఖర్చుకి సంజాయిషీ అడిగే పద్ధతిలో ఆమె ప్రశ్నించేసరికి గట్టిగా కౌగిలిలోకి లాక్కుని "ప్లీజ్ అప్రూవ్" అనాలనిపించింది జగన్‌కి. తమాయించుకొని, "ధర్మాసుపత్రి పెడుతున్నాడుగా, చందా ఇచ్చాలే" అన్నాడు.

"వెయ్యిన్నూట పదహార్లే!" అందామె మళ్లీ.

జగన్‌కి వెయ్యిన్నూటపదహార్లొక లెక్క-కాదు. కావలసినంత ఆస్తికి ఒక్కడే వారసుడు. ఎందుకైనా మంచిదని తనపేరా, కొడుకుపేరా బ్యాంకులో రెండు అకౌంటులలో డబ్బువేశాడు అతని తండ్రి. జగన్‌మీాద ఆయనకి వల్లమాలిన విశ్వాసం. చెడిపోటానికి డబ్బేకారణం అని అందరూ అంటున్నా, అలాంటివాటికి జగన్ అతీతుడని ఆయన నమ్మకం. చెడిపోయేవాడు ఎప్పుడైనా చెడిపోవచ్చు. తన తదనంతరం చెడిపోయేవాడిని చెడిపోకుండా ఎవరు కాపాడుతారు? జగన్ కూడా తండ్రి విశ్వాసాన్ని గంగపాలు చేయలేదు. ఆ ఒక్కసారి మాత్రం ధర్మకార్యానికి చందా

ఇచ్చాడు. డాక్టర్ మీద అభిమానంకొద్దీ, చేయూత ఇవ్వ దలిచాడు.

"డాక్టర్ చేసేది మంచిపనేకదా!" అన్నాడు.

"మంచిపనే!" అంది రజని ముఖం చిట్లించుకొని.

"రజనీ!" అన్నాడు చిరుకోపంతో.

"నేను చెప్పనే చెప్పానుగా. ఆ డాక్టర్ మాటలు వింటే కొంపగుండమే", అంది రజని ఏమాత్రం ఆలో చించకుండా.

జగన్‌కి ఆశాభంగం కలిగింది. తన ఔదార్యానికి రజని ప్రశంసిస్తుందని ఆశించాడు. తనమీద ఆమెకి మరింత గౌరవభావం కలుగుతుందని భ్రమపడ్డాడు. డాక్టర్ తనకి ఎంత మిత్రుడో ఆమెకి తెలుసు. అతను చేసేది మంచిపని కాదని ఎవరనగలరు. పరిస్థితి అర్థం చేసికోకుండా అలా ఆమె తన మనసుని గాయపరచటం అతనికి బాధ కలిగించింది.

"డాక్టర్ నాకు ప్రాణస్నేహితుడు రజనీ", అన్నాడు బాధగా.

"అందుకే ఇలా ప్రాణం తీస్తున్నాడు", అంది రజని.

రజనివైపు దిగ్భ్రమతో చూశాడు. ఆమె భావాలు ఎటువంటివైనా, తన మనసుని గాయపరిచేమాట లంటుందని అత నెప్పుడూ అనుకోలేదు. అలా అంటె తన గుండెని గుప్పిట్లో నలిపినట్టవుతుందని ఆమెకి తెలియకపోలేదు. కాని డాక్టర్‌మీది కోపాన్ని వెళ్ళగక్కే ప్రయత్నంలో తనబాధని ఆమె లక్ష్యపెట్టదు. జగన్‌కి ఎక్కడలేని నిస్పృహ కలిగింది.

ఆమె తనని అర్థంచేసుకోదు. కనీసం ప్రయత్నించదు. అసలు రజని తనని ప్రేమిస్తోందా? ఈ అనుమానం కలగగానే ఆమె వదనాన్ని దీక్షగా చూశాడు.

రజని!

ఎందుకో ఆమె అంటే ఎక్కడలేని అపేక్ష! ఎంతకోపం వచ్చినా, ఎలాగో సరిపెట్టుకుంటాడు. తన మనసూ, హృదయమూ గాయపడినా, ఆ ఎర్రటి పెదవులమీద ముద్దు పెట్టుకోవాలని తహతహపడ్డాడు.

"సరే, నీ ఇష్టం! నాకెందుకు. తీసికో నీ చెక్ బుక్" ఇచ్చేసింది రజని. యాంత్రికంగా తీసుకున్నాడు. ఏమీ అనలేదు.

మొదటిసారిగా రజని జగన్ బాధపడేవిధంగా తను ప్రవర్తించినట్టు కనిపెట్టింది. సామాన్యంగా ఎంత కోపంలో ఉన్నా, ఏదో ఒక జవాబు చెబుతాడు. అతనలా జవాబు చెప్పకుండా నిశ్చేష్టంగా నిలబడేసరికి జాలిగా, అనునయించే ధోరణిలో అంది.

"జగన్, అంటే నీకు కోపంగాని, ఇతర్ల డబ్బుతో పేరు సంపాదించుకోవటం ఘనకార్యమా, చెప్పు. వెయ్యి కాదు. రెండువేలైనా, నువ్వు ఇవ్వదలచుకుంటే ఇవ్వవచ్చు. కాని, ఒక్క దమ్మిడీఅయినా నువ్వు లోకరాలో పోగొట్టుకుంటే నాకు బాధగా ఉంటుంది."

"లోకరా! డాక్టర్ నాకు లోకరా వేశాడా రజనీ", అన్నాడు జగన్ ఆమె అభిప్రాయం స్పష్టంగా తెలుసుకోటానికి కళ్ళలో చూస్తూ.

"మనుషుల నిజమైన మన స్తత్వాల్ని నువ్వు ఎందుకు అర్థం చేసుకోలేవో నా కర్థంకాదు జగన్."

రజని నిజంగా డాక్టర్ని సరిగా అర్థం చేసుకోలేదా? ఇంతవరకూ తను డాక్టర్తో చనువుగాఉంటూ, అతని మాటల్ని లక్ష్యపెట్టి తన మాటల్ని తోసివేస్తున్నాడనే ఊహతో ఆమె అలా ప్రవర్తిస్తోందని అనుకున్నాడు. కాని ఇప్పుడు ఆమె మాటలు వింటుంటే, ఎక్కడో ఏదో వక్రత ఉందని తట్టిందతనికి. ఆలోచనగా ఆమెవైపు చూస్తూ అన్నాడు:

"నేను మనుషుల్ని అపార్థం చేసుకుంటున్నానని డాక్టర్ అన్నాడు. అసలు అర్థమే చేసుకోటంలేదని నువ్వంటున్నావు. చూస్తే నాది వట్టి మట్టిబుర్రలాఉంది."

రజని చిరునవ్వుతో అపేక్షగా అతనివైపు చూసింది.

"పాటిమట్టేలే."

జగన్ బాధ, కోపమూ ఆక్షణంలో అదృశ్యమయ్యాయి.

"అలా అనకపోతే, ఐ. ఏ. ఎస్., కి కూర్చోనని భయం. ఏం?"

"అబ్బ. నన్ను ఉద్ధరించటానికేనా పం!"

"మరెవర్ని ఉద్ధరించటానికి?"

రజని నవ్వింది.

"ఎవర్నివాళ్ళు ఉద్ధరించుకుంటే చాలు. నిద్రరావటం లేదా!"

కథా నిలయం శ్రీకాకుళం

రజని ఆవులించింది.

"వెళ్ళమని చెప్పరాదూ? సెలవు."

నవ్వుతూ జగన్ తలుపుదాకా వెళ్ళి, వెనక్కి చూశాడు. అతనివైపే చూస్తూన్న రజని చప్పున కళ్ళుమూసుకుంది.

3

ఆసుపత్రి ప్రారంభోత్సవం జరుగుతోంది. జగన్, దాసు, రజని ముఖ్యమైన అతిథులగదిలో కూర్చున్నారు. ప్రారంభోత్సవం అనుకున్న సమయానికి ప్రారంభం కాక పోవటంతో దాసు ఆవలించాడు.

"ఏం డాక్టర్, మీ ఆసుపత్రి ప్రారంభోత్సవం ఎన్నింటికి?"

"మా ఆసుపత్రా! ఇది మాదికాదు దాసూ. మీ అందరిదీ",

"మంచిదే. తలోసీసా పట్టుకు పొమ్మంటావా?"

"ఆ అవసరం కలక్కుండా ఉండాలనే డాక్టరైనవాడు కోరుకుంటాడు."

"పొరపాటు. అలాంటి అవసరం కలగాలనే డాక్టర్లు కాచుకొక్కుంటారు."

"అబ్బో. నీతో వాదించటమే. అడ్వకేటువి."

"కాబోయే డిస్ట్రిక్ట్ మున్సిఫ్‌ని. వాదనవినటం అలవాటు చేసికోవద్దూ?"

"నువ్వు మునిసిఫ్ కావాలేగాని, నీ ఇష్టంవచ్చినంతసేపు వాదించి, తలనొప్పికి మందిచ్చిపోనూ?"

అందరూ నవ్వారు.

"బిల్లుమాత్రం చెయ్యకు నీ పుణ్యం. సరే, అసలు సంగతి, ప్రారంభోత్సవం ఇవాళ జరుగుతుందా?"

"కాస్త ఓపికపట్టుబాబూ. అప్పుడే ఆఫీసర్లైపోయా వనుకుంటే ఎలా?"

దాసు ఆవులించాడు.

"ఏం ఆఫీసరో! ఈ మధ్య బార్ రూమ్‌లో నిద్రపోవటం అలవాటయింది. కాస్త కాఫీ తెప్పిద్దూ, నీ మేలు మర్చిపోను."

"ఓ అరగంట ఆగవయ్యా."

"అప్పటికి గాఢనిద్రలో ఉంటానేమో."

"బ్రతికిపోతాం. అన్నట్టు డాక్టర్, శారదకోసం కారు పంపావూ?" అన్నాడు జగన్,

మెడికల్ మాగజైన్ ఏదో తిరగేస్తూ, రజని ఆ మాటలు విని తలెత్తి జగన్‌వైపు చూసింది.

"ఆహాఁ, వస్తూఉండాలి" అన్నాడు డాక్టర్.

"ఈమె నెక్కడపట్టావు రావుజీ?" అన్నాడు దాసు.

డాక్టర్ ముఖం కొంచెం ఎర్రబడ్డది.

"ఆమెనిగురించి తేలిగ్గా మాట్లాడకు దాసూ. నూటికి కోటికి అలాంటివాళ్లుంటారు."

"అవునవును. ఆసుపత్రి సహాయార్థం ఉచితప్రదర్శన ఇచ్చిందికదూ? ఆమాత్రం పొగడ్త తప్పదులే", అన్నాడు దాసు, డాక్టర్ మాటల్ని ఏమాత్రం లక్ష్యపెట్టకుండా.

"నోరుమూసుకోవోయ్, దాసూ," అన్నాడు జగన్.

"దానికేం భాగ్యం", అన్నాడు దాసు కొంచెం వెటకారంగా. "కళ్లు మూసుకోమంటే కష్టంగాని."

జగన్ అతనివైపు ఆశ్చర్యంగా చూశాడు. డాక్టర్‌కి చాలా కోపం వచ్చింది.

"ఏమిటి దాసూ నువ్వు మాట్లాడేది?" కొంచెం గట్టిగానే అన్నాడు డాక్టర్.

"నిద్రవస్తోంది. కళ్లు మూసుకోమన్నా మూసుకుంటాలే", అన్నాడు దాసు మరింత నిర్లక్ష్యంగా.

రజనికి తృప్తిగాఉంది. డాక్టర్ జగన్‌వైపు చూశాడు. జగన్ డాక్టర్‌వైపు చూశాడు. దాసు ఏం ఉద్దేశించిందీ వాళ్ళిద్దరికీ అర్థం కాలేదు.

"నీ కెన్నిసార్లు చెప్పినా అంతే. మనుషుల్ని మహా తేలిగ్గా తీసేస్తావు, దాసూ", అన్నాడు డాక్టర్.

"శారదలో నువ్వు కనిపెట్టినదోషం ఏమిటి?" అన్నాడు జగన్.

"దోషి అని నిర్ణయమయ్యేదాకా ప్రతివాడినీ నిర్దోషిగానే భావించాలిఅంటుంది లా. నే నది ఒప్పుకోను. ఈ ప్రస్తుత ప్రపంచంలో నిర్దోషిగా, పూర్తిగా, రుజువయేవరకూ ప్రతివాడూ దోషి అనే నా భావం. మనిషివి దోషం రాహు

GUPTA CIRCULATING LIBRARY
33/3, SAMPIGE ROAD, MALLESWARAM
BANGALORE-3.

వులా పట్టిందోయ్, ఏంచెప్పేది?" అన్నాడు దాసు. తను చెప్పేది యుగధర్మం అని సూచిస్తూ.

"నువ్వొక వింత మనిషివి", అన్నాడు డాక్టర్ అతనితో వాదించటంవల్ల ప్రయోజనం లేదని తెలిసి.

"విద్యగలవాడు వింత పశువు. ఋజువు చెయ్యగలను కావాలంటే. విద్య నేర్చినవాడు టోపీ పెట్టినట్టు, విద్యరాని వాడు పెట్టలేడు. కాదంటావా? ఏం డాక్టర్, గుండెమీద చెయ్యివేసుకు చెప్పు", సవాలు చేశాడు దాసు.

డాక్టర్ ఏమీ సమాధానం చెప్పలేదు. నవ్వాడు. బయట కారాగిన చప్పుడయింది. డాక్టర్ బయటికి వెళ్ళాడు. అతని వైపుచూసి, దాసు భావగర్భితంగా నవ్వి "స్నేహితుడై పోయాడుగాని, లేకపోతే డాక్టర్ పని పట్టేవాడిని", అన్నాడు.

జగన్ కుతూహలంగా "ఏం జరిగిందేమిటి?" అన్నాడు.

"ఏం జరిగేదేమిటి, ఆ శారదలేదూ_" అని చప్పున రజనివైపు చూసి, నాలిక కరుచుకున్నాడు దాసు. ఆమె ఎటో చూస్తున్నట్టు ఆసక్తితో వినసాగింది.

"ఊఁ, శారదా?"

"తరవాత చెబుతాలే", అన్నాడు దాసు.

"ష్, వెధవ సస్పెన్సు. చెప్పేసెయ్యి."

"పుకార్లు బయల్దేరాయి: డాక్టరూ, శారదా కలిసి తిరుగుతున్నారుట."

జగన్ తెల్లబోయాడు.

"ఛీ, వెధవ పుకార్లు. ఎవడో ఏదో కూస్తే, నీ నోటి వెంబడి ఆ మాట ఎలా వచ్చింది?"

"చెప్పమని చంపితే ఏంచేసేది?" అన్నాడు దాసు, చీమకుట్టినట్టయినా లేకుండా.

అతను మాట్లాడేతీరూ, ఆ మాటల వైఖరీచూసి జగన్ నమ్మలేనట్టుగా అతనివైపు తేరిపారచూశాడు. దాసు చాలా కటువుగానే మాట్లాడతాడు. ఎంత గంభీరమైన విషయ మైనా, తేలిగ్గా తీసేస్తాడు. మిత్రుడైన డాక్టర్ పట్ల అంత నిర్లక్ష్యంగా ఏమీ సంబంధంలేనట్టుగా ప్రవర్తించటంచూసి, జగన్‌కి కొంచెం అసహ్యం వేసింది.

"డాక్టర్ మన స్నేహితుడు, దాసూ. మర్చిపోతున్నావు".

"అందుకోసమేగా నోరు మూసుకున్నాను", అన్నాడు దాసు.

ఇంతలో డాక్టర్, శారదా గదిలోకి వచ్చారు. డాక్టర్ అందర్నీ శారదకి పరిచయం చేశాడు. తర్వాత ఏర్పాట్లకోసం బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

"నా నృత్యంగురించి మీరు స్థానికపత్రికలో వ్రాసిన వ్యాసం చదివానండీ. కృతజ్ఞురాలిని. కాని, నిర్హేతుక కటాక్షంతో ఆకాశంలో కూచోబెట్టారు", అంది శారద జగన్‌ని ఉద్దేశించి.

"నేను రాసిందాంట్లో అతిశయోక్తి ఏమీ లేదండి. ఎప్పటికైనా మీరు నృత్యంలో అత్యున్నత శిఖరాన్ని అందు కోగలరని నా నమ్మకం."

"థాంక్స్."

"ఆ వ్యాసం నేను చదవనేలేదే. చెప్పలేదేం జగన్?" అన్నాడు దాసు.

"చెప్పేందుకేముంది?" అన్నాడు జగన్. రజని అతని వైపు చురచుర చూసింది.

"నృత్యంలో సారం చూడాలనే ఆశయంమాత్రం ఉంది. కాని, అది ఒక మంచి కలగా మాత్రమే నిలిచిపోతుందేమోనని భయం. నృత్యానికే నా జీవితాన్ని అంకితంచేసి, లక్ష్యాన్ని అందుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నానండీ. కాని కొన్ని సమయాల్లో ఏదో నిరుత్సాహం ఆవరిస్తుంది", అంది శారద.

"నిరుత్సాహం ఎందుకండీ? మీ ఆశయం తప్పక సిద్ధిస్తుంది".

"అబ్బో. దేవుడల్లే వరమిస్తున్నాడే", అనుకుంది రజని.

"శారదగారూ! మా రజని కూర్చున్న భంగిమ ఎలా ఉందంటారు?" అన్నాడు జగన్ ఆమెని ఉడికిస్తూ.

వెంటనే రజని, "సంతోషం", అని సరిగ్గా కూర్చుంది.

శారద నవ్వి, "అలిసిపోయినట్టున్నారే?" అంది.

మర్యాదకోసం "అవునండి", అంది రజని ఇష్టంలేకపోయినా.

"మా రజనికి మీ డాన్సంటే గొప్ప అభిప్రాయం అండీ."

"నాలో గొప్పతనం లేకపోయినా, వారి అభిమానం అలా అనిపిస్తుంది", అంది శారద మర్యాదగా.

"మీకు పుణ్యం ఉంటుంది. ఆమెకి నృత్యం నేర్పుదురూ. మహా ఉబలాట పడుతోంది."

"అబద్ధాలకి హద్దుండాలి" అంది రజని.

"పోనీ, నేర్చుకోండి. తప్పేముంది?" అంది శారద నవ్వుతూ.

"అది ఒకటే తక్కువయింది."

"ఆ ఒకటీ కూడా తక్కువ కాకుండా ఉండాలనేగా."

"నేను చస్తే నేర్చుకోను", అకస్మాత్తుగా రజనికి వోర్పు నశించింది.

"నేర్చుకోటానికేమండీ?" అంది శారద రాజీ ధోరణిలో.

"ఇష్టంలేదండీ."

"అసలు అది పుట్టుకతో రావాల్లెండి. లలితకళలున్నాయి చూశారూ—",

"నేర్చుకుంటే ప్రతివాళ్ళకీ వస్తుంది", రజని అభిమానం ఉట్టిపడేట్టుఅంది అతన్ని వాక్యం పూర్తిచెయ్యనివ్వకుండా.

"నీకు తప్ప—",

"అవును. నాకురాదు. బి. ఏ. ప్యాసుకావటం డిస్క్వాలిఫికేషన్," వ్యంగ్యంగా అంది రజని శారదకంటె తను అన్నిటిలో అధికురాలినని నిరూపిస్తూ.

"నీకు తప్పకుండా వస్తుందని అనబోయాను. పూర్తిగా వినకుండా తొందరపడ్డావు రజనీ", అన్నాడు మరింత ఉడికిస్తూ.

ఆపుకోవాలనుకున్నా అందరూ నవ్వేశారు, రజని తప్ప.

"సమర్థించుకోటం అనవసరం." రజనికి బాగా కోపం వచ్చింది. కోపం దాచదలచుకోలేదు.

"భావప్రకటన బాగుందంటారా?" అన్నాడు జగన్ శారదని ఉద్దేశించి, రజనివైపు కనుబొమ ఎగరవేస్తూ.

"అబ్బ, నా కసలే తలనొప్పిగాఉంది", అంది రజని. జగన్ నోరు కట్టుబడిపోయింది, రజని తలనొప్పిగాఉంది అని అంటే అది ప్రమాదపు సూచనే.

ఇంతలో డాక్టరు పిలుపు వినిపించింది. బ్రతుకుజీవుడా అని లేచాడు జగన్. అందరూ అతన్ని అనుసరించి సమావేశం జరిగే స్థలానికి వెళ్ళారు. ఎక్కువమంది ఆహూతులులేరు. కొందరు ప్రముఖులుమాత్రం విచ్చేశారు. డాక్టర్ తన ఆశయాన్ని వివరించి, సహాయం చేసినవాళ్ళకి కృతజ్ఞత చెప్పాడు. ధర్మాసుపత్రిఅంటే పూర్తిగా ధర్మాసుపత్రి అనే అర్థంకాదనీ, అలాంటిది ఒకరిద్దరి వ్యక్తులకు సాధ్యంకాదనీ అన్నాడు. బీదలకు ఉచితంగా వైద్య సహాయం లభింపచేసే ఉద్దేశంతో స్థాపించబడిందనీ, రోజూ కొంతకాలం ఆ ఆసుపత్రి నిర్వహణకు తన సేవ వినియోగిస్తాననీ అన్నాడు. క్రమంగా ఇంకా విస్తృతం చేసి, సంఘ సేవాపరులైన ఒకరిద్దరిడాక్టర్ల సహాయంతో నిర్వహించే ఉద్దేశం ఉందనీ అన్నాడు.

తరవాత కొంతమంది మాట్లాడుతూ, తమ సహాయ సహకారాలని లభింపచేస్తూంటామని వాగ్దానం చేశారు. శారద కూడా మాట్లాడింది. డాక్టర్‌పట్ల తన కెంతో గౌరవం ఉందని చెప్పి, ఆయన సంఘసేవాసక్తికి అభినందనలు తెలియచేసింది. ఉదతాభక్తిని తను చేసిన సహాయం గొప్పచేసి

చెప్పటంలోనే ఆయన ఉదాత్తత వెల్లడవుతోందనీ, యథాశక్తిని సహాయం చెయ్యటానికి తనెప్పుడూ సిద్ధమేననీ అంది. తన సహాయం మాటల్లో కాక, కార్యరూపంలో లభింపచేస్తాననీ, అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా ప్రదర్శనలిచ్చి ధన సేకరణకి తోడ్పడతాననీ వాగ్దానం చేసింది. అయినా ఆమెకి తృప్తి కలగలేదు.

"డాక్టర్‌గారి నిస్వార్థసేవ నాలో నిద్రాణమై ఉన్న సేవాశక్తినీ, ఉత్సాహాన్నీ మేలుకొల్పింది. ఈ ఆసుపత్రిలో రోజూ కొంత సమయాన్ని నర్సుగా రోగులకి సేవచేయటం కోసంవినియోగిస్తానని వాగ్దానం చేస్తున్నాను", అంది ఉద్రేకంగా.

సభికులు చప్పట్లు కొట్టారు.

దాసు ముసిముసి నవ్వులు నవ్వి, జగన్‌వైపు చూశాడు.

డాక్టర్ భావోద్రేకంతో గద్గదమైన స్వరంతో శారదకి కృతజ్ఞ తెలిపాడు.

సమావేశం ఆఖరయింది. అందరూ లేచారు.

"అదంతా డాక్టర్‌గారి సేవాప్రభావమేనా?" అన్నాడు దాసు, జగన్‌ని ఉద్దేశించి.

"ఊరుకో, దాసూ. మనిషైంతరవాత కాస్త జ్ఞానం ఉండాలి".

దాసుముఖం చిట్లించుకున్నాడు.

ఇంతలో డాక్టర్ వాళ్ళ దగ్గరికి వచ్చాడు.

"నువ్వు నా స్నేహితుడివైనందుకు గర్వంగా ఉంది డాక్టర్", అన్నాడు జగన్. ఆయన నవ్వి, "అంత అభిమానం పనికిరాదు", అన్నాడు.

"డాన్సర్ నర్సుగా ఏం రాణిస్తుంది మహాశయా?"

"దాసూ, వృత్తికీ, సేవకీ సంబంధంలేదు. అదీకాక, నృత్యం ఆమెకి వృత్తికాదు. ఉబుసుపోక. సరిగా చెప్పాలంటే కళారాధనకోసం", అన్నాడు డాక్టర్.

"కళారాధన నర్సింగ్‌హోమ్‌లో ప్రారంభిస్తే రోగులకు కొంచెం ఉబుసుపోకగానే ఉంటుంది. నృత్యంవల్లకూడా రోగాలు నయంచెయ్యవచ్చని నిరూపించారుగదా ఇద్దరూ కలిసి?"

డాక్టరు దాసువైపు చూశాడు. అతని మాటల్లో కని పించీ కనిపించని వ్యంగ్యం పసికట్టి, "ఏం, బుద్ధిజాడ్యాలు కుదరొచ్చు", అని బుజం తట్టాడు.

4

ఆసుపత్రి విజయవంతంగా నడుస్తోంది. డాక్టరూ, శారదా బీద ప్రజల్లో మంచిపేరు సంపాదించుకున్నారు. ప్రతి రోజూ శారద రెండుగంటలు ఉదయం ఆసుపత్రిలో పని చేస్తుంది. జగన్ తరుచుగా ఆసుపత్రికి రాక సాగించాడు. శారద సేవాభిలాష అతనికి ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఒకసారి ఆమెని అడిగాడు:

"కళాభిరుచిఉన్నవాళ్ళు కళనిగురించి పాటుపడటం సహజం. ఇలా రోగులకోసం కాలాన్ని వృథా చేయడం నాకు వింతగా ఉందండీ", అన్నాడు.

"వింతేముంది?" అందామె.

"కాదా? ఈకాలాన్ని నృత్యానికే వినియోగిస్తే మీ లక్ష్యానికి చేరువౌతారు. దీనివల్ల ఏంలాభం?"

"లాభంకోసమే మనం అన్నిపనులూ చేస్తామా?"

"అదికాదు. మీరేమీ అనుకోకపోతే ఒకమాట చెబుతాను. మీ రానాడు ఉద్రేకంలో వాగ్దానం చేశారు. మాట నిలబెట్టుకున్నారు. కాని, నిజంగా మీరిలా కాలాన్ని వృథాచేయటం డాక్టర్‌కి కూడా ఇష్టం ఉండదనుకుంటాను. మీరేమీ అనుకోకపోతే నేను డాక్టర్‌కి చెబుతాను, మిమ్మల్ని శ్రమపెట్టవద్దని."

"నేను శ్రమ అనుకోటంలేదండీ."

జగన్ ఆమెవైపు అపనమ్మకంతో చూశాడు. ఆమె నిజంచెబుతోందని నమ్మకలేకపోయాడు.

"నిజం చెప్పండి."

"అబద్ధం చెప్పాలిసిన అవసరం ఏముందండీ?"

"మీ మనస్తత్వం చిత్రమైంది. ఎందుకంటే, ఒక లక్ష్యం ఎప్పుడైతేఉందో దాన్ని నెరవేర్చుకోటానికి ప్రయత్నిస్తాం, కాని మధ్యలో మనసు మరోవిషయంమీదికి మరలించటానికి ఇష్టపడం."

"కావచ్చు. జీవితం బహుముఖమైంది కదండీ. జీవిత లక్ష్యాన్ని నెరవేర్చుకోటానికి ప్రయత్నించటం, అది నెరవేరితే సంతోషించటం ఇవన్నీ మామూలే. కాని, ఇతరులకు మనం ఏం చేశాం? అని ఆలోచిస్తే భయంవేస్తుంది. సంఘంలో జీవిస్తున్నాం కనుక, ఏదో ఒక విధంగా ఇతరులకి ఉపకారం చేస్తే ఉండే ఆత్మతృప్తి, మన సొంత లక్ష్యాలని సాధించుకోవటంకోసం ప్రయత్నించటంలో ఉండదు. 'స్వార్థత్యాగం' లాంటి పెద్దపేర్లు పెట్టకండి. తృప్తి అనేది ఎప్పుడూ ఆత్మాశ్రయమే. అది ఏయే మార్గలలో లభిస్తుందో అన్వేషించటం ఒకవిధంగా స్వార్థమే కదా."

జగన్ నిశ్చేష్టంగా శారదవైపు చూశాడు. ఆమె అలా విషయాన్ని విశదీకరిస్తుందనుకోలేదు. ఇంతకాలం ఆమె కేవలం మాటకోసం నర్స్‌గా పని చేస్తోందని అనుకున్నాడు. కాని ఇంత ఆలోచన, ఇంత గాంభీర్యమూ ఆమె ప్రవర్తనని శాసిస్తున్నాయని తెలుసుకోలేకపోయాడు. ఆమెపట్ల అంతకు ముందులేని గౌరవం కలిగింది.

"మీలో ఇంత ఆలోచనాశక్తి ఉందని అనుకోలేదండి!"

"అదంతా డాక్టరుగారి చలవ."

జగన్ ఆమెవైపు నిశ్చలంగా చూశాడు. డాక్టర్ని ఆమె తనకంటె బాగా అర్థం చేసుకుందనిపించింది, అది ఎలా సంభవం? ఇంతకాలంనుంచీ, తాము మిత్రులుగా ఉంటున్నారు. డాక్టర్ స్వభావం కూలంకషంగా తనకి తెలుసనుకుంటున్నాడు. కాని తనలో అతను ఇన్ని ఆలోచనల్ని ఎప్పుడూ రేపలేదు. ఇంతకాలం నించీ డాక్టర్ని శారదవిషయం

అడగలేదు. వారిద్దరికీ ఏలా పరిచయం కలిగిందో తెలుసు కోవా లనిపించింది.

"డాక్టర్ మీకెలా తెలుసు?"

"ఆసుపత్రి నిధిసేకరణకి నేను ప్రదర్శన ఇవ్వలేదండీ."

"అంతకుముందు తెలియదా?"

శారద ఒక్కక్షణం ఆగి తెలుసన్నట్టు తలూపింది.

"ఎలా?"

"పేషంటుగా."

"ఓ. అలాగా."

"అవునండి. నృత్యప్రదర్శన ఏర్పాటైనరోజు అకస్మాత్తుగా కాలువాచి నొప్పిపుట్టింది. డాన్సు చెయ్యటం అసంభవం అనిపించింది. డాక్టర్‌గారిదగ్గరికి వెడితే "డాన్సు చెయ్యటానికి వీల్లేదు," అన్నారు. ఏమైనా నృత్యం మానటానికి వీల్లేదన్నాను. అయితే మందివ్వటానికి వీల్లేదన్నారు. బతిమాలాను. నాకోసంకాదనీ, టిక్కెట్లు కొనివచ్చినజనానికి ఆశాభంగం ఔతుందనీ చెప్పాను. "వాళ్ళు ఆశాభంగం చెందకుండా ఉండటం ముఖ్యమా, కాలుముఖ్యమా?" అన్నారు. "కాలు ముఖ్యమే. కాని డాన్సుచేసినందువల్ల కొంత కాలం ట్రీట్‌మెంట్ తీసుకోవలసి వచ్చినా పరవాలేదు. ఎలాగో బాధపడతాను. అంత మందికి ఆశాభంగంకలిగితే కష్టంగా ఉంటుం," దన్నాను. ఆయన నవ్వి ఏదోఇంజక్షన్ ఇచ్చారు. చెయ్యిపెట్టి తీసేసి నట్టయింది నెప్పంతా. అదే పరిచయం."

"అయితే జనంకోసం కాలువిరగ్గొట్టుకోటానికి ఒప్పుకున్నారన్నమాట."

"చిత్రంగా మాట్లాడుతున్నారే. విరుగుతుందని తెలిస్తే ఎందుకొప్పుకుంటారండీ ఎవరుమాత్రం?"

జగన్ చిరునవ్వు నవ్వాడు.

"డాక్టర్ని ఒప్పించారంటే అఖండులే మీరు. సలహాలివ్వటం బాగాఅలవాటై, తన అభిప్రాయాల్ని ఇతర్లమీద రుద్దుతాడని మా రజని అంటుంది. మీరు డాక్టర్నే శాసించారే!"

"ఇంకానయం! అదేంమాటండీ?" చిరునవ్వుని బుగ్గల మధ్య నొక్కేస్తూ, పెదవులు బిగించి అంది శారద.

కెవ్వుమన్నాడు జగన్. పక్కనే టేబిల్ మీద ఉన్న ఆపరేషన్ సామగ్రితో ఆడుతుంటే కత్తి చేతిలో దిగబడ్డది. శారద కేకకు అదిరిపడి, చెయ్యిచూసి వెంటనే కాటన్ స్పిరిట్ లోముంచి రక్తం తుడిచేసి గాజ్ క్లాత్ చింపి కట్టు కట్టింది.

"నర్సింగ్ బాగా నేర్చుకున్నారే", అన్నాడు జగన్.

"సమయానికి మీకుఉపయోగపడ్డది నేర్చుకున్నవిద్య."

కృతజ్ఞతతో ఆమెవైపు చూశాడు.

"నర్సింగ్ లో కూడా మంచిప్రావీణ్యం ఉందని ఈసారి వ్యాసంలో రాస్తాను."

"వాళ్ళు డబ్బిస్తారు కాబోలు."

"అబ్బే. నేనే ఇచ్చివేయిస్తాను."

"పోనీ, మీరే పత్రిక పెట్టకూడదూ?"

"వండర్‌ఫుల్. బ్రహ్మాండమైన ఐడియా. ఇది మీకే తట్టిందా, లేక మరెవరి ప్రోద్బలమన్నా ఉందా?"

"ఉన్నారుగా మీ డాక్టర్."

"ఇంకేం అలా చెప్పండి. సలహా ఇవ్వవయ్యా అంటే పెద్ద లెక్చరిచ్చాడు. పరోక్షంగా చెప్పకపోతే ప్రత్యక్షంగా చెబితే నోటిముత్యాలు రాలుతాయా?"

"అలా చెప్పలేదండీ. ఊరికే సూచనగా ప్రస్తావన వస్తే అన్నారు. మీకు రచనలో మంచి ప్రావీణ్యం ఉందిట. మా జగన్ ఎడిటర్ అయితే పత్రిక్కి నేనూ వ్యాసాలు రాస్తాను" అన్నారు.

"నేను ఎడిటర్ని కాను. ఐ. ఏ. ఎస్., కి కూర్చుంటాను. అని చెప్పండి."

"అది ఆయనకి తెలుసులెండి. అందుకే చెప్పలేదు."

జగన్ ఆమెవైపు కొంచెం విస్మయంతో చూశాడు.

"ఎలా తెలుసో !"

"స్నేహితులుకదా! ఎన్ని కోతలుకోసినా, జగన్ ఆఫీసరై మనందర్నీ మర్చిపోతాడు, రజనిని తప్ప" అని అన్నారు డాక్టరుగారు.

జగన్ నవ్వాడు. అతనికి డాక్టర్ స్వభావమూ, శారద స్వభావమూ తెలిసిపోయాయి. శారదనీ, రజనినీ పోల్చి చూశాడు. అసంతృప్తి మనసులో గూడుకట్టి హృదయాన్ని కలచివేసింది. శారద ఆలోచించే పద్ధతికీ రజని పద్ధతికీ ఎంతో

తేడా ఉంది. స్వార్థం, స్వార్థత్యాగం అనే పెద్ద మాటలు ఉపయోగించకుండానే ఇద్దరిస్వభావాలనీ పడికట్టితూస్తే రజని తేలిపోతుంది.

ఆ ఆలోచనరాగానే జగన్ నిట్టూర్పు విడిచాడు. మనసులో ఏదో సందేహం మెదిలింది. తను రజనిని నిర్దాక్షిణ్యంగా విమర్శిస్తూ, లేనిపోనివి కల్పించుకుంటున్నాడా? ఇతరుల ప్రవర్తనతో, వారి దృక్పథాలతో పోల్చి, రజనికి అన్యాయం చేస్తున్నాడా? రజని వ్యక్తిత్వం రజనికి ఉంది. ఆమె ఉద్దేశాలనీ, భావాలనీ ఆమెపరిస్థితులలో పరిశీలించి చూస్తే రజనిని తప్పుపట్టటానికి వీలులేదేమో. ఆమెని అర్థంచేసుకోటానికి తను నిజంగా ప్రయత్నించాడా?

జగన్ ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్టు పసికట్టింది శారద.

"ఏదో ఆలోచిస్తున్నారు?"

జగన్ ఆలోచనలోంచి తేరుకుని, "మా రజని మీ మాటలు వింటే ఏమంటుందోనని ఆలోచిస్తున్నాను", అన్నాడు.

అదే సమయంలో డాక్టర్ వచ్చాడు.

"ఆసుపత్రిలో బాతాఖానీ వేస్తున్నారా? మంచిసేవే."

"అందరికీ అంత సేవాతత్వం అలవాటు కావొద్దూ? డాక్టరుగారికి అభ్యంతరంగాఉంటే సెలవు తీసుకుంటాం."

"నిరభ్యంతరంగా."

"అంతేలే. నెయ్యిన్నూటపదహార్లు తీసుకునేటప్పుడు మాత్రం ఏక్కడలేని ఆప్యాయతా వస్తుందికదూ?"

డాక్టరు ఏమీ అనకుండా చిరునవ్వునవ్వాడు. జగన్ పనుందని వెళ్ళిపోయాడు.

"వట్టి బోళామనిషి", అన్నాడు డాక్టర్.

"అలా అనకండి. చాలా యోగ్యులు", అంది శారద.

"ఎందుకూ? నిన్ను బాగా పొగిడాడనా ?"

"పొగిడారనికాదు. మనసునించి వచ్చేమాటే బయటికి అంటారు. అందుకనే చాలా మంచివారు."

"గట్టిగా అనకు. రజనికి తెలిస్తే చిక్కు."

శారద నవ్వింది.

"ఆమెకి ఆయన మంచితనం తెలియదనా?"

"ఎందుకు తెలియదు. రజనినిగురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటి ?"

"తప్పుపట్టటం నా అభిమతంకాదుగాని, ఆమె తనని గురించే ఆలోచిస్తుందేమండీ ? అతని మనసు అర్థం చేసుకో లేదేమో అనిపిస్తుంది. వారిద్దరికీ వివాహం నిశ్చయమైందని మీరిదివరకు అంటే చెబుతున్నాను."

"నిశ్చయమైందనే అనుకుంటున్నాం."

"అంటే?"

"అహ_ఏంలేదు. జగన్ వట్టి తిక్కమనిషని నీకు తెలియదూ?"

"సూక్ష్మంగా ఆలోచించేవాళ్ళని తిక్కమనిషంటే ఎవరేంచేస్తారు. రజనిపట్ల అతనికెందుకో అసంతృప్తిగా ఉందని కనిపెట్టాను."

GUPTA CIRCULATING LIBRARY
33/3, SAMPIGE ROAD, MALLESWARAM
BANGALORE-3.

"వట్టి బోళామనిషని మళ్ళీ అంటున్నాను."

"తన అభిప్రాయాలకంటె ఇతర్ల అభిప్రాయాలకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం ఇస్తాడు. తనవ్యక్తిత్వం సులభంగా మర్చిపోగలగటం అంత మంచిదికాదేమో."

డాక్టర్ విస్మయంతో రజనివైపు చూశాడు.

"మన తత్వ పరిశీలనలో నీకు మంచి నైపుణ్యం ఉంది."

"ఇంకా నయం. జగన్‌గారువింటే ఈ సారి వ్యాసంలో అదికూడా రాసేస్తారు."

డాక్టర్ ఒక్కక్షణం ఆగి, సూటిగా శారద కళ్ళలోకి చూసి అన్నాడు. "అతన్ని వివాహం చేసుకునే ఆమె అదృష్టవంతురాలనా, దురదృష్టవంతురాలనా నీఅభిప్రాయం."

శారద నిస్సంకోచంగా అనేసింది.

"అదృష్టవంతురాలే. సందేహమేముందీ!"

"ఒకవేళ రజనికీ, అతనికీ వివాహం జరక్కపోతే!"

డాక్టరు ఏం ఉద్దేశిస్తున్నాడో ఆమె శోధించసాగింది.

"పాపం, ఆయన మానసికంగా దెబ్బతింటాడు."

"నువ్వతన్ని వివాహం చేసుకోగలవా?"

శారద అదిరిపడ్డది.

"డాక్టరుగారూ!" అని కేక పెట్టింది. ఆమె కళ్ళల్లో గిర్రున నీళ్ళు తిరగటం డాక్టర్ చూశాడు.

"హలో డాక్టర్", అంటూ దాసు ప్రవేశించాడు.

"ఓ, దాసూ! ఏమిటీసంగతి. కూర్చో", అన్నాడు డాక్టర్.

దాసు వస్తూనే చివరి సంభాషణలు విన్నాడు. మనసులో ఏవేవో ఆలోచనలు రేగాయి.

"ఏమిటి డాక్టర్, తీరిగ్గా ఉన్నారేం ఇద్దరూ?"

"మా మందులకి రోగాలు జడిసి పారిపోతున్నాయి, ఏం చెయ్యం?"

"రోగులు కారుగద!"

డాక్టర్ నవ్వాడు.

"ఏం పారిపోదామనుకుంటున్నావా?"

"ఆ పోయేదేదో వైకుంఠానికే పారిపోతాను. కానీ కొంతకాలం ఆగాలి. కనీసం సెలెక్షన్ రిజల్టు తెలిసేదాకా? ఇప్పుడు వచ్చిన విశేషాలేమిటంటే మనకు ఇంటర్‌వ్యూ వచ్చింది. ఆ వార్త చెవినివేసి వెడదామని వచ్చాను. జగన్‌కి కూడా చెప్పాలి. వస్తానండీ శారదాదేవిగారూ", అనేసి చకచక వెళ్ళిపోయాడు దాసు.

ఇద్దరూ ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

డాక్టర్ మళ్ళీ ఇందాకటి ప్రసక్తి తేలేదు. శారద కూడా ఏమీ అనలేదు. ఇద్దరూ అలాగే నిశ్శబ్దంగా కూర్చుండి పోయారు.

కథా నిలయం
శ్రీకాకుళం

5

"కంగ్రాట్యులేషన్స్ దాసూ."

"కంగ్రాట్యులేషన్స్ కేమిటిలే. అయినా ఇది ఇంటర్వ్యూ మాత్రమేగా. సెలెక్టయినప్పటి సంగతి. అదలా ఉంచు. నీతో ముఖ్యమైన విషయం మాట్లాడాలి."

"ఏమిటబ్బా అంత ముఖ్యమైన విషయం?"

"రజనికీ, నీకూ వివాహం స్థిరపడట్లేనా?"

"నీకు తెలియని క్రొత్తవిషయం ఏమీలేదు."

దాసు సిగరెట్టు ముట్టించి జగన్ ముఖంలోకి చూసి అన్నాడు వార్నింగిస్తున్న ధోరణిలో.

"రోజులు మంచివికావు భాయ్."

"ఏం, ఏమయింది?"

"ఆ డాన్సర్ శారదలేదూ?"

"ఆఁ_మళ్ళీ ఇంకో పుకారేదైనానా? నీకింకోపని లేదల్లేఉంది దాసూ."

నవ్వుతూ బల్లమీద మోచేతులానించి, తల చేతుల్లో పెట్టుకొని వంగి, దాసు ముఖంలోకి నవ్వేశాడు జగన్. మొదటిసారిగా అతని వేలికి కట్టుకట్టి ఉండటం చూశాడు దాసు.

"ఆ కట్టేమిటీ?"

"చిన్న గాయమైందిలే."

"............?"

"పొరపాటున ఆపరేషన్ కత్తి తగిలింది."

"దాంతో ఎందుకు ఆడావు?"

"మాటల్లో పరాగ్గా ఉండగా గుచ్చుకుంది."

దాసుకు ఉన్నట్టుండి సందేహం కలిగింది.

"అదేమిటోయ్, అలా కొత్తగా నేర్చుకుంటున్న వాడిలా కట్టాడు కట్టు! బలే డాక్టర్."

"డాక్టరు కాదు, శారద."

గొప్ప సత్యం కనిపెట్టినట్టు కుతూహలంగా అతని ముఖంలోకి చూసి, "గాయం నువ్వు చేసుకున్నావా, పొరపాటున ఆమె చేసిందా? అంటే వేలుగాని కోరికి_", అన్నాడు దాసు.

"షటప్", అన్నాడు జగన్ వెంటనే.

"ఆ డాన్సర్ విషయంలో కొంచెం శ్రద్ధగా ఉండు, బ్రదర్."

"అబ్బ. దాసూ, ఆవిడని గురించి నీకేమీ తెలియదు."

"తెలియనివాళ్ళు తెలుసనుకుంటుంటే, తెలిసినవాళ్ళు తెలియదనుకోవాలి కాబోలు."

"ఏం తెలుసు, నీ ముఖం?" అన్నాడు జగన్ కొంచెం కోపంగా.

"డబ్బున్నవాడివి, పేరు ప్రతిష్ట లున్నవాడివి. అందు వల్ల గాలం సీమీదే పడుతోందోయ్, పిచ్చివాడా. ఇప్పుడు తప్పించుకో లేకపోతే, ఇహ నీ తరంకాదు. రోమాన్సు ప్రారంభమైన మొదట్లోనే తుంచివేయాలి__".

"నీకు బుద్ధిలేదు."

"దాం దుంపతెగ లేకపోతే పోనీ. ఈవాళ డాక్టరు ఇంటికి వెళ్ళకనేపోదును బుద్ధి ఉంటే. వెళ్ళినా అలా అకస్మాత్తుగా వెళ్ళి ఉండేవాడినికాదు."

"ఏం జరిగిందంటావు?"

"డాక్టరుగారు శారదని అడుగుతున్నాడు 'నువ్వు జగన్‌ని పెళ్ళిచేసుకుంటావా?' అని."

తెల్లబోయాడు జగన్. అపనమ్మకంతో అతని కళ్ళ లోకి చూశాడు.

"కట్టుకథచెప్పకు దాసూ. ఇది జీవితాలతో వ్యవ హారం."

"అందుకే హెచ్చరిస్తున్నాను. జగన్, నువ్వేమను కున్నా నాకు డాక్టర్ కంటే నువ్వే ఎక్కువ. నిజం చెప్పాను. జరిగిందిదీ!"

జగన్ ఎలాగో తేరుకుని, "అయితే ఆమె ఏమంది?" అన్నాడు, బెరుకుగా.

"డాక్టరుగారూ, అని ఏదో చెప్పబోయింది. ఇంతలో నేను రంగంమీదికిరావటం జరిగింది."

"ఏదో పొరపాటు జరిగింది."

"పొరపాటో, గ్రహపాటో. ఏకడుపో కాలో అయి ఉంటుందని నా అనుమానం. అందుకని, ఆ భారం ఏదో నీ మీదికి తోసెయ్యాలని డాక్టర్ చూస్తున్నాడు," తన మామూలు కర్కశ ధోరణిలో అన్నాడు దాసు.

"ఛీ",అన్నాడు జగన్. "అలా అభాండాలు వెయ్యకు. ఆవిడ ఆశయం అవివాహితగా ఉండి నృత్యంలో చివరి మెట్టు చేరుకోటమని నీకు తెలియదూ."

"అప్పటి ఆశయం అదీ. లేకపోతే, అదీ నటనే నేమో ఎవరికి తెలుసు. అందనిఫలం అని అనుకుంటే మోజు మరింత జాస్తవుతుందని పాచిక వేసిందేమో. మళ్ళీ చెబుతున్నాను. నిర్దోషిఅని గట్టిగా తేలిస్తేగాని, దోషం అంతో ఇంతో ఉండక పోదని ప్రతివాడినీ మనం అనుమానించాలిసివస్తుంది. కీడెంచి మేలెంచమన్నారు. తర్వాత నీ ఇష్టం."

"డాక్టర్ని అడగమంటావా?"

"కాని, డాక్టర్ నిజం చెబుతాడనుకోను. ప్ఛ్. ప్రపంచం. ఇంతకీ నువ్వు శారదని చేసుకుంటావేమిటి కొంపతీసి?"

"దాసూ, రజని కెప్పుడూ అన్యాయం చెయ్యను."

"అన్యాయం, న్యాయం అనేవి ఊరికే మాటల్లో దొర్లే పదాలు. వాటికి అర్థం, విలువ ఎప్పటికప్పుడు మారి పోతూ వుంటాయి."

"హాయిగా ఉన్న ప్రాణానికి ఏదో తెచ్చిపెట్టావు"

"లేకపోతే జీవితం ఫస్ట్‌క్లాస్ ప్రయాణం అనుకున్నావా? పిచ్చివాడా. వ్యవహారం ముదరనీయవుకదూ?"

అతని జవాబుకోసం నిరీక్షించాడు దాసు. ప్రత్యుత్తరంగా జగన్ ఒక నిట్టూర్పు విడిచాడు. కొన్ని క్షణాల తర్వాత నెమ్మదిగా అన్నాడు.

"డాక్టర్ అన్యాయం చెయ్యడు దాసూ. ఎవరికీ అన్యాయం చెయ్యడు. శారదకీ, రజనికీ, నాకూ—".

"ప్రపంచంలో ఎవరికీ, ఏం, అంతేనా? మరి వెయ్యి న్నూట పదహార్లు ఏ గంగలో కలిశాయి స్వామీ?"

జగన్ ఆలోచనలో పడ్డాడు.

"ఆరోజే అనుకున్నాం. ఏదో పొరపాటని సద్దుకున్నాం. కాని, ఈ మధ్య ప్రకటించిన నివేదిక చూశావుగా. వెయ్యి న్నూట పదహార్లిచ్చిన మహాదాత పేరేమైంది?"

"ఎలా పొరపాటుపడ్డాడు డాక్టర్ ?"

"ప్యాస్‌బుక్‌లో చూసి, విత్‌డ్రా చేశాడని చెప్పావుగా."

"అవును. డబ్బు తీసుకున్నట్టు పాస్‌బుక్‌లో ఎంట్రీ ఉంది."

"హరహర మహాదేవ."

"అదేమిటి?"

"కైంకర్యం."

"ఛా. అలా అనకు. ఏదో పొరపాటున అలా జరిగింది."

"జగన్, నేనైతే అనవసరంగా ఎవర్నీ, ఏ పనినీ సమ ర్థించను. ఏమాత్రం అనుమానాస్పదంగా ఉన్నా, నిశి తంగా విమర్శించి తీరతాను. ఎవర్ని వాళ్ళు మోసగించు కొవటంలో అర్థంలేదు. సరే నీఇష్టం, నే వస్తామరి."

దాసు త్వరత్వరగా వెళ్ళిపోయాడు. అతను వెళ్ళిన కొద్దిసేపటికే డాక్టరు వచ్చాడు. అతన్ని చూడగానే ముఖ

ళించిన వదనంతో లేని నవ్వు తెచ్చుకుని, "ఇప్పుడే దాసు వచ్చి వెళ్ళాడు డాక్టర్. ఇంటర్వ్యూకి పిలుపువచ్చిందిట", అన్నాడు.

"మంచిదే", అని డాక్టర్ కుర్చీలో కూర్చుని, అతని చేతి కొక పత్రిక ఇచ్చాడు.

జగన్ "ఏమిటిది?" అని అందుకుని, తెరిచి పేజీలు తిప్పాడు. ఒక వ్యాసం శీర్షిక 'స్థానిక ధర్మాసుపత్రి డాక్టరు అధర్మం', అని ఉంది.

ఆశ్చర్యంగా చదివాడు. డాక్టరు చందాల పేరుతో డబ్బు వసూలుచేసి, కైంకర్యం చేస్తున్నాడని ఉంది.

"ఏమిటిది డాక్టర్?"అన్నాడు జగన్ వాడిన ముఖంతో.

"పరిస్థితులు సరిగా తెలియనివాళ్లు వదంతి లేవదీశారు, అంతే."

"ఎవరంటావు."

"ఎవరైతే ఏం."

"తెలిస్తే వెళ్ళి నిలదీసి అడగవచ్చుగదా."

"అడిగినందువల్ల ప్రయోజనం ఏముంది!"

"అయితే ఏం చేద్దాం."

"ఒక పెద్దమనిషి ఎవరైనా ఇది వట్టి అభాండం అని జవాబురాస్తే బాగుంటుంది."

"నిజమే. ఎవరిచేత రాయిస్తావు?"

"నువ్వు రాయకూడదూ?"

"నేనా!"

GUPTA CIRCULATING LIBRARY
33/3, SAMPIGE ROAD, MALLESWARAM
BANGALORE-3.

"అవును. ఏం; రాయకూడదా?"

"అహఁ_ ఎందుకు రాయకూడదూ? తప్పక రాస్తాను."

డాక్టరు చిరునవ్వుతో అతనివైపు చూచాడు. జగన్ కళ్లు పక్కకి తిప్పుకున్నాడు. తన వెయ్యిన్నూటపదహార్ల సంగతి అడుగుదామనుకున్నాడు. కాని, ఇప్పుడు ప్రసక్తి తెస్తే తను ఎవరిచేతో, ఆ వ్యాసం రాయించాడని అపోహ పడతాడేమో ననిపించింది. అదీగాక, ఎలా ముఖంమీద అడగ్గలడు? అడిగినా ఏదో చెబుతాడు. కాజేసినవాడికి ఏదోవంక చెప్పటం లెక్కా? కాని డాక్టర్ నిజంగా తన డబ్బు కొట్టేశాడా! కొట్టేయదలచుకుంటే లెక్క చూపించి ఆ పని చెయ్యవచ్చుగదా! అసలు పేరే లేకుండా చేస్తే, తను అడగవచ్చని అనుమానించడా? ఇందులో ఏదో కుంభకోణం ఉంది. ఏమిటీ సస్పెన్సు, అడిగి తేల్చుకుందా మనీ, అడిగితే ఏమనుకుంటాడోననీ, డోలాయమానమానసుడైనాడు జగన్.

డాక్టర్ అతనివైపు దీక్షగా చూసి, "అయితే రాస్తావా?" అన్నాడు.

"ఏమిటి డాక్టర్, అలా అడుగుతావు. ఎందుకు రాయను? ఊరికే జవాబు రాయటంకాదు. ఏకిపారేస్తాను", అన్నాడు జగన్ అకస్మాత్తుగా పాత స్నేహమంతా కళ్ళ కట్టినట్టయి, ఉద్రేకంగా.

"అంత ఏకిపారెయ్యొద్దు. ఆరోపణ నిరాధారమని రాస్తే చాలు."

డాక్టర్ వెళ్ళటానికి లేచాడు. శారదవిషయం అడగా లని తీర్మానించుకున్నాడు జగన్.

"డాక్టర్, శారద కులాసాగా ఉందా?" అన్నాడు ఎలా మొదలుపెట్టాలో తెలియక.

"ఆహా. ఇప్పుడేకదా అక్కడినించి వస్తున్నావు!" అన్నాడతను.

"ఇందాక ఆసుపత్రిలో వేలు తెగింది."

"ఓ, అవునవును. శారద చెప్పింది. అడగటం మర్చి పోయాను."

శారద చెప్పిందట! తనూహించినట్టే జరిగింది. ఒకవేళ శారదకి తనమీద ప్రేమ కలిగితే డాక్టర్ రాయ బారం జరుపుతున్నాడా? అకస్మాత్తుగా అతని కింకో అను మానం కలిగింది. తన డబ్బుకూడా లెక్కలో చూపించ కుండా ఉండటం రజనికి తన అసమర్థతని నిరూపించి, అయి ష్టత కలగచెయ్యటానికా. భగవాన్! తన బుద్ధి ఇలా వక్రిస్తోందేం? ఇలాంటి ఊహలు తనని ముంచెత్తివేస్తున్నాయేం?

ధైర్యాన్ని కూడకట్టుకుని అడిగేశాడు తను.

"దాసు చెప్పాడు. శారద వివాహ ప్రసక్తి తెచ్చా వుటగా."

డాక్టర్ స్తబ్దుడయ్యాడు.

"ఈ ప్రశ్న అడక్కుండా ఉంటే బావుండేది."

జగన్ నిరుత్తరు డయ్యాడు. "ఏం, ఎందు కడక్కూ డదు?" అనాలనిపించిది. కాని అడగలేకపోయాడు.

"కాని అడిగావు. దాసు మా సంభాషణ విన్నాడని నాకు తెలుసు. అది నీకు చేరవేస్తా డనుకోలేదు. అతని ఊహాపోహల విషయం తెలియనిది కాదు. అందువల్ల ఎక్కువ ఆశ్చర్యపడ నవసరం లేదనుకో. సమాధానం చెబుతాను జగన్. కాని ఇప్పుడు కాదు. సమయం వచ్చినప్పుడు చెబుతాను. కాని నువ్వేమీ అపోహలు పెట్టుకోకు. వస్తా మరి."

జగన్ పెదవి మెదపకుండా బల్లమీది పుస్తకాలవైపు చూశాడు.

డాక్టర్ తలుపు దగ్గరికి వెళ్ళగానే రజని లోపలి కొచ్చింది. ముభావంగా 'నమస్తే డాక్టరుగారూ', అంది. డాక్టర్ పెదవులమీద చిరునవ్వు చిందించి 'నమస్తే', అని వెళ్ళిపోయాడు.

"రజనీ", అన్నాడు జగన్ ఆమె లోపలికి వచ్చీరావటం తోనే.

"బావా", అందామె.

జగన్ పత్రిక ఆమెవైపు నెట్టి "చూడు", అన్నాడు. ఆమె పత్రిక పేజీలు తిప్పిచూసి మూసేసి బల్లమీదపడేసింది.

"మరి లోకుల డబ్బు కాజేస్తుంటే ఊరుకుంటారా?"

"ఆ వ్యాసానికి నేను సమాధానం రాయాలి."

"నువ్వా?" ఆశ్చర్యంగా అంది రజని.

"అవును. డాక్టర్ అడిగాడు. రాస్తానని మాటిచ్చాను."

అతని కళ్ళలోకి సూటిగా చూసింది రజని.

"ఎలా మాటిచ్చావు ? ఆ వ్యాసంలో ఆరోపణ అబద్ధమా ?"

"కావొచ్చు, కాకపోవచ్చు. కాని దాన్ని ఖండించటం నా ధర్మం."

"ధర్మం. ఏమిటి ధర్మం. గోముఖవ్యాఘ్రాల్ని సమర్థించటమా ?"

"రజనీ. డాక్టర్ నా స్నేహితుడు."

"ఎవరు చేసినా తప్పు తప్పే. అభిమానా లెందుకు?"

"డాక్టర్ డబ్బు కొట్టేశాడని రుజువుకాలేదు. ఎందుకు అనవసరంగా అతన్ని నిందించటం?"

"ఇంకేం రుజువుకావాలి ?"

"ఆ చెక్కు ఆయన పారేసుకుంటే ఎవరైనా మార్చారేమో. లేకపోతే ఎవరికైనా యిచ్చి మార్చుకు రమ్మంటే అతను కొట్టేశాడేమో."

"ఇంత దౌర్బల్యం ఉందనుకోలేదు, బావా. నిక్కచ్చిగా ఎందుకు అడగవు?"

"అడగటానికి తొందరేముంది?"

"మనసు పాడుచేసుకుంటూ తొందరేముం దంటావేం?

"రజనీ, నామనసు బాగాలేదు. నాపేర నువ్వే ఓవ్యాసం రాయకూడదూ ?"

"నా వల్ల కాదు."

"సరే, నేనే రాస్తాలే."

"నువ్వు రాయటానికి వీల్లేదు."

"ఏమిటి రజనీ, మొండిపట్టు పడతావేం ? పరిస్థితి అర్థం చేసుకోలేవా?"

రజని ఒక్క క్షణం ఆలోచించింది.

"ఆ వ్యాసం రాసిం దెవరో తెలుసా ?"

"ఊఁహుఁ. తెలిస్తే ఆ చెంపా ఈ చెంపా వాయిఁచే వాడిని."

"వాయిస్తావా?"

"తప్పక."

"అయితే వాయించు. నేనే రాశాను."

జగన్ ఆమెవైపు చూసి దిగ్భ్రమ చెందాడు.

"ఎవరు ? నువ్వా ?"

"నేనే."

"రజనీ!"

వలపు తలపులు పెంచుకుని మురిపెంగా చూసు కుంటున్న రజని జీవితంలో మొట్టమొదటిసారిగా గుండెలో తన్నినట్టయింది.

ముఖంలో కళాకాంతులు తగ్గిపోయాయి.

"ఎందుకు రాశావు రజనీ?" అన్నాడు హీనస్వరంతో.

"అది నా కర్తవ్యం."

"కర్తవ్యం! డాక్టరు మనసు కష్టపడితే నామనస్సు కష్టపడుతుందని తెలియదా రజనీ ? తెలుసు, తెలుసు. నే నెలా బాధపడినా నీ కనవసరం. నీ కసి తీర్చుకోటమే నీకు కావలసింది. ఏం, అంతే కదూ?"

"బావా, నువ్వు పరిస్థితుల్ని అర్థం చేసుకోటంలేదు. సంఘక్షేమం దృష్ట్యా చేసిన పనిని వ్యక్తిగతక్షేమం దృష్ట్యా విమర్శిస్తున్నావు."

"సంఘక్షేమం ! డాక్టర్ని నువ్వెంత ద్వేషిస్తున్నావో అతను నిన్నంత సానుభూతితో చూస్తున్నాడు. నీకు తెలియదు. నీలో సంకుచితత్వం, స్వార్థం, దురాశ, అహంభావం ఇల్లుకట్టుకొని——"

"చాలు. శబ్దాడంబరం అనవసరం."

"నీకు కోపం వస్తూంది. కర్కశమైన నిజం వింటుంటే కోపం రాదా! రజనీ, నాకోసం నువ్వేమీ చెయ్యలేవు. నీకు కావలసింది నేను కాదు. హోదా, అధికారం, దర్జా, డాబు, దర్పం——"

"జగన్." రజని అతనివైపు రోషంతో చూసింది.

"ఆవేశం తెచ్చుకోకు. నిజం తెలిస్తే దిద్దుకోటానికి వీలుంటుంది."

"నిజం సాకుతో నువ్వు చేసే అవమానం సహిస్తూ కూచ్చునే అవసరం నాకులేదు."

"నువ్వు ఆలోచించవు. సరే. నీకో విషయం చెబుతున్నాను. నేను ఐ. ఏ. ఎస్., కి కూర్చోను."

"ఎవర్ని బెదిరిస్తున్నావు ?"

"డాక్టర్ మీద నాకున్న విశ్వాసం సడలితే సడలిందేమో. కాని అతడు నాకు ముఖ్య స్నేహితుడు. కనీసం

ఒకప్పుడైనా గాఢ స్నేహితుడు. జీవితాంతం నే నతన్ని స్నేహితుడుగానే చూడదలచుకున్నాను.''

"నష్టపడేది నువ్వే."

"ఇప్పుడు చెప్పు, నన్ను పెళ్లి చేసుకోటం నీ కిష్ట మేనా ?''

"మొగవాడివి కనుక అధికారం చెలాయిస్తున్నావు. అంతేగా?''

"కాదు. నా ఉద్దేశాలు చెబుతున్నాను. తర్వాత విచారించి ప్రయోజనం లేదు.''

"పైగా విశాల హృదయుడి నని చాటుకుంటావు.''

"నేనేం చాటుకోటం లేదు. నేను చాటుకునేది నా హృదయంలోని గాయాన్నే."

హృదయంమీద చెయ్యి పెట్టుకోగా, అతని వేలికి కట్టిన కట్టు చూసి గతుక్కుమని "ఈ కట్టేమిటి బావా?'' అంది రజని అతని చెయ్యి చేతిలోకి తీసుకొని.

"ఆసుపత్రిలో శారదతో మాట్లాడుతూ పరధ్యానంగా ఉంటే ఆపరేషన్ కత్తి తగిలింది. శారద కట్టు కట్టిందిలే'', అన్నా డతను.

అప్రయత్నంగా ఆమె చెయ్యి వదలివేసింది.

"శారద !"

"అందుకేనా ఇప్పటిదాకా చెప్పలేదు ?"

"ఎందుకు ?''

"ఛీ, అందుకేనా అంత దాక్షిణ్యంగా వదిలించుకోవాలని చూశావు?" అని అతని జవాబుకి కూడా ఎదురు చూడకుండా గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి వెళ్లిపోయింది రజని. అత డాశ్చర్యంగా ఆమె వెళ్లినవైపే చూడసాగాడు.

దాక్షిణ్యంగా వదిలించుకోట మేమిటో మొదట అతనికి అర్థంకాలేదు. తరువాత తెలిసి 'ఛీ', అనుకున్నాడు. రజనీ! రజనీ! జీవితంలో తను ఆమెకి అర్థంకాడు. ఎందుకీ అతకని బతుకుల సంసారం. విరక్తితో చేతుల్లో తలపెట్టుకుని శూన్యంలోకి చూడసాగాడు జగన్.

6

ఉన్నట్టుండి ఒకరోజు రాత్రి ఎవరికీ చెప్పకుండా జగన్ ఊరు విడిచి వెళ్లిపోయాడు. ఆ రోజు అతని ఇంటి నుండి అలా చరచర వచ్చిం తరువాత మళ్లీ అటువైపు వెళ్ల లేదు రజని. జగన్ ఎక్కడికి వెళ్లాడో ఎవరికీ తెలియదు. మొదట ఏదో పనిమీద వెళ్లా డనుకున్నారు. కాని ఎవరికీ ఏ ఉత్తరమూ రాకపోయేసరికి గాబరాపడ్డారు. ఇంట్లో సామానంతా అలాగే ఉంది. తాళం పగులగొట్టి చూశారు. జగన్ మామయ్య అతని తండ్రికి రాశాడు. అందరూ గాబరాపడి వాకబుచేశారు. బ్యాంకులో కనుక్కుంటే అకౌంటులో డబ్బంతా ఢిల్లీకి మార్చారని తెలిసింది. ఇలా ఉండగా జగన్ తండ్రికి ఒక ఉత్తరం రాశాడు. అందులో

తను క్షేమంగానే ఉన్నాననీ, ఇప్పట్లో తిరిగి రాననీ రాశాడు. పోనీ ఎక్కడో క్షేమంగా ఉన్నా డనుకున్నారు.

ఉత్తరంవచ్చి సంగతి తెలిసే వరకూ రజని గాబరా పడ్డది. ఉత్తరం వచ్చింతరవాత ఆమెకి వెన్నులో బాకు పెట్టి పొడిచినట్టయింది. తనకి ఉత్తరం రాయలేదు. అంటే తనని మర్చిపో దలుచుకున్నాడన్న మాట. తను అనుమానించి నంతా అయింది. మనసిచ్చాడని భ్రమించి మనసిచ్చింది. తన నెప్పుడు ఏ విషయంలోనూ లక్ష్యపెట్టలేదు. తనెంత తగ్గినా తన పట్టుమీదే ఉన్నాడు. ఎందుకో అంత అహం భావం!

రజని అలా మథనపడుతూండగా దాసు ఒకసారి ఆమెకి శారదతో డాక్టరు అన్న మాటలు చెప్పాడు. ఆ మాటలు వినగానే ఆమె ముఖం వివర్ణమయింది. శారదని ప్రశంసిస్తుంటే మొదటినుంచీ తనకు అనుమానంగానే ఉంది. చివరికి అదే నిజమయిపోయింది. తనేమో ఇంకా అతన్ని పట్టుకొని ప్రాకులాడాలని చూస్తోంది. సిగ్గుతో ఆమె తల దించుకుంది. ఛీ. ఎంత అన్యాయం చేశాడు? కాని శారదని వివాహం చేసుకోదలిస్తే ఇంతకాలం ఆగటం దేనికి? ముఖం తప్పించి తను సంబంధం నిరాకరించాడని రూఢి అయిం తర్వాత వచ్చి క్షేమంగా ఆమెని వివాహం చేసుకోవాలనా? అప్పటికి తనని వదిలించుకున్నట్టు నోటితో చెప్పకుండా క్రియారూపంగా చెప్పవచ్చు. బహుశా, వేరే సంబంధం చూసుకోమని రాస్తాడు కాబోలు. రజనికి తీరని అవమానం కలిగింది. అతడు వద్దనేదాకా తను కనిపెట్టుకు కూచోటం

అవమానకరం. ప్రతీకారం చేయాలి. రజనిజీవితాన్ని తను యిష్టం వచ్చినట్టు శాసించలేడని తెలిసివచ్చేట్టు చేయాలి. గుండె దిటవు చేసుకుని రజని తల్లితో చెప్పేసింది స్పష్టంగా. అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. జగన్ చెప్పాపెట్టకుండా ఊరు విడిచి వెళ్లినప్పుడే ఇద్దరికీ పొరపొచ్చాలేవేవో వొచ్చాయని అనుకున్నారు. రజనికి ఉత్తరంకూడా రాకపోయేటప్పటికి అది రూఢి అయింది. ఇప్పుడు రజని తను జగన్‌ని చేసుకోనని చెప్పటంతో ఆ సంగతి పూర్తిగా స్పష్టమైపోయింది. ఎన్నో నచ్చచెప్పారు. జగన్ వచ్చిందాకా ఆగి సంగతేమిటో తేల్చుకుండా మనుకున్నారు. కాని రజని కచ్చితంగా తన నిర్ణయానికి తిరుగు లేదని చెప్పటంతోనూ, జగన్ వెళ్ళి ఏడెనిమిది నెలలయినా ఉత్తరం కూడా లేకపోవటంతోనూ, వేరే సంబంధం చూసే ప్రయత్నంలో పడ్డారు.

ఈ మధ్యలోనే దాసుకి డిస్ట్రిక్ట్ మున్సిఫ్ సెలెక్షన్ వచ్చింది. హుషారుగా డాక్టర్‌తో చెప్పాడు. డాక్టర్ కంగ్రాట్యులేషన్స్ చెప్పాడు. దాసు ముఖ్యులకి విందొకటి ఏర్పాటుచేశాడు. జగన్ ఊరు విడిచి వెళ్లినప్పటినుంచీ డాక్టర్ మనసు మనసులో లేదు. అతనిలో ఉత్సాహం తగ్గిపోయింది. ఏ కారణంవల్ల అతను ఊరు విడిచి వెళ్లిపోయి ఎవరికీ తెలియకుండా దాక్కున్నాడో తెలియక బాధపడ్డాడు. రజనికి కూడా ఉత్తరం లేదని తెలిసేసరికి వాళ్లిద్దరి మధ్యా ఏవో భేదాభిప్రాయాలు వచ్చిఉంటాయనీ, అందుకే తిరిగి ముఖం చూపించటం ఇష్టంలేక రాలేదనీ, చివరికి తనకు రాయకపోవటానికి కూడా అడ్రసు తెలుస్తుందనే కారణంవల్లనేననీ

తీర్మానించాడు. దాసు పిలిచిన విందుకి వెళ్ళటం ఇష్టంలేక పోయినా వెళ్ళకపోతే బాగుండదని హాజరయ్యాడు.

దాసుకి కూడా జగన్ వెళ్ళిపోయిన కారణం మొదట తెలీలేదు. తర్వాత రజనితో మాట్లాడితే అతనికి విషయం కొంత స్పష్టమైంది. రజని అతన్ని తిరస్కరించిందనీ, దాంతో అతనికి విరక్తి కలిగి వెళ్ళిపోయాడనీ అనుకున్నాడు. ఆ తర్వాత ఇద్దరూ ఒకరంటే ఒకరికి అయిష్టత కలిగి పెళ్ళి కిష్టపడలేదనీ అభిప్రాయపడ్డాడు. విందులో జగన్ లేక పోవటం అందరికీ పెద్ద లోపంగా ఉంది. రజని ఇంటికి వచ్చి రాత్రంతా ఏడ్చింది. తెల్లారి తన బలహీనతకి తిట్టుకుంది. లేనిపోని వ్యామోహంతో తనెందుకు బాధపడాలి. ప్రతీ కారం చేసి తీరాలనుకుంది. తను లేకపోతే తన జీవితం వట్టి ఎడారి అని భ్రమించి ఇష్టం వచ్చినట్టు ప్రవర్తించినవాడికి నీతిపాఠం చెప్పటం తన కర్తవ్యం.

జగన్ సంబంధం కాదని తేలిపోయేటప్పటికి రజని తండ్రి దృష్టిలోనికి దాసు వచ్చాడు. గెజిటెడ్ ఆఫీస రయాడు. ఆస్తి ఎక్కువ లేకపోయినా ఇబ్బంది లేదను కున్నాడు. ఈ మాట రజనితో అనేసరికి ఆమెగుండెలు గతుక్కుమన్నాయి. ఆ భావాన్ని ఆమె సరిపెట్టుకోలేక పోయింది. కాని దాసుదగ్గర ఈ ప్రసక్తి వచ్చినప్పుడు అతను ఇష్టపడ్డట్టే మాట్లాడాడని తెలిసి తండ్రి రజనిని కొంత బల వంతం చేశాడు. మంచి పదవిలో ఉన్నవాడు, తెలిసినవాడు. ఒకసారి రజనితో దాసే ఈ విషయం కదిపాడు. ఆమె ఆలో చించి చెబుతానంది. నిర్ణయంచేసే సమయంలో ఆమె

గుండెలు దడదడ లాడాయి. హృదయంలో ఏమూలో 'రజనీ' అని జగన్ పిలిచినట్టయింది. ఆ రోజల్లా ఏడ్చింది. కాని మళ్ళీ గుండె దిటవు చేసుకుని తన అంగీకారాన్ని తెలిపింది. దాసు సంతోషించాడు.

శుభలేఖలు అచ్చయేదాకా డాక్టరుకి ఈ విషయం తెలియలేదు. రజని వివాహం నిరాడంబరంగా జరగాలని అంది. శుభలేఖలు కూడా కొద్దిమంది మిత్రులకీ, బంధువులకీ మాత్రం పంపటం జరిగింది. వివాహం నిశ్చయమైందని తెలిసినరోజే డాక్టర్ రజనిని కలుసుకున్నాడు. నచ్చచెప్పటానికి ప్రయత్నించాడు.

"తొందరపడుతున్నావమ్మా", అన్నాడు.

రజనికి డాక్టరుమీద గొంతుదాకా ఉంది. ఈ అనర్థాలిన్నిటికీ అతనే మూలం అని ఆమె గాఢనమ్మకం.

"నా సంగతి నేను చూసుకోగలను. పసిదానను కాదుగదండీ డాక్టరుగారూ". అంది. డాక్టర్ చేసేదిలేక నిట్టూర్పు విడిచి వచ్చివేశాడు.

మర్నాడే ముహూర్తం.

"జగన్ ఇలా చేస్తాడని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు, శారదా", అన్నాడు ఆసుపత్రిలో డాక్టరు రావు గుండె బరువుతో.

"ఏదో గట్టి కారణమే ఉండాలి", అందామె బాధగా.

"ఏవేవో కల్పించుకుని ఉంటాడు. అనుమానిస్తూనే ఉన్నా గాని మరీ ఇంత తొందరపడతాడని అనుకోలేదు.

రజనీ జగన్‌ల ప్రవర్తన మొదటినుంచీ నాకు తెలిసినంత వరకూ ఆలాగే ఉంది. ఒక్కొక్కసారి ఇద్దరూ వెన్నలా కరిగి పోతారు. మరోసారి బిర్రబిగిసి పోతారు."

"ఎవరు డాక్టర్ బిర్ర బిగిసేది?"

అదిరిపడి డాక్టర్, శారదా ఇద్దరూ తలుపువైపు చూశారు.

"హల్లో జగన్", ఆనందంతో కౌగిలించుకున్నాడు డాక్టర్.

చేతిలోని పేపరు బల్లమీాద కొట్టి "ఏమిటి డాక్టర్ ఈ దురన్యాయం?" అన్నాడు జగన్.

ఫొటోలతో సహా రజనీ, దాసుల వివాహం జరగ బోతోందని ప్రకటన!

"అవును", అన్నాడు డాక్టర్. "కాని నువ్వు వచ్చావుగా. నాకు ధైర్యంగా ఉంది. శారదా, రజనిని అర్జంటుగా ఇక్కడికి రమ్మని కబురుచెయ్యి." శారద బయటికి వెళ్లింది.

"ఏమిటి ధైర్యం?" అన్నాడు జగన్.

"నీ విషయం నువ్వు చూసుకోగలవని—"

"డాక్టర్—స్నేహితుడివై వుండి, ఈ విషయం నాకు తెలియపరచలేదు కదూ?"

"జగన్, తెలియపరచకుండా ఉండగలనా. ఈ ప్రకటన వేసిం దెవరు? నేను కాదూ? సమయానికి వచ్చావు, జగన్ నువ్వు చూస్తావనే ఆశ ఏ మూలో కిరణంలా వెలిగింది."

జగన్ డాక్టర్ వైపు తదేకంగా చూసి "డాక్టర్", అని కౌగిలించుకొన్నాడు.

"జగన్, చెప్పకుండా వెళ్ళాలిసిన అవసరం ఏం వచ్చింది?"

జరిగింది చెప్పా డతను డాక్టర్‌కి. తన పొరపాట్ల వల్లే అంతా అలా జరిగిందని పశ్చాత్తాప పడ్డాడు డాక్టరు.

"నీ చందా విషయం మొదట పొరపాటువల్ల మర్చిపోయాను. తర్వాత నీ రియాక్షన్ చూడాలనుకున్నాను. డబ్బుసంగతి నువ్వు అడుగుతావని ఆశించాను. ఎప్పుడూ అడగలేదు. చివరికి అవకాశం యిచ్చినా నువ్వు ఉపయోగించుకోలేదు. కాని లోలోపల బాధపడ్డావు. ఇహ నేనే చెప్పేద్దామనుకుంటుండగానే ఈ ఉపద్రవం జరిగింది. జగన్, ఏవేవో ఊహించుకుని బాధపడటం కంటే స్పష్టంగా అడిగి తేల్చేసుకోకూడదా? నీకు ఈ విషయం బాగా తెలిసిరావాలనే అలా చేశాను. అది ఇలా పరిణమించింది", అన్నాడు డాక్టర్ బాధగా.

"వివాహ ప్రసక్తిని గురించి సమయం వచ్చినప్పుడు చెబుతా నన్నావు. ఇప్పటికైనా సమయం వచ్చిం దనుకుంటాను."

"చెబుతాను జగన్. నీకూ రజనికీ తత్వాలపట్ల అసంతృప్తి ఉందని నాకు తెలుసు. అనేకసార్లు మాటల సందర్భంలో బయటపడ్డారు. కాని మీ రిద్దరూ ప్రేమించుకున్నారని కూడా తెలుసు. అయితే ఏ కారణంవల్లనైనా మీ యిద్దరికీ వివాహం జరక్కపోతే నీ మనసు దెబ్బతింటుం

దని గ్రహించాను. జీవితం ప్రారంభం అయ్యే తరుణంలోనే ఒక వ్యక్తి నిరాశావాది ఐపోతే మానవుడి ప్రగతికి ఓ కళ్లెం తగిలించినట్లు అవుతుంది. జగన్, మనసుని మంచీ, చెడూ చెరోకవైపుకీ లాగుతాయి. తొలి అనుభవాలే ఎదురుదెబ్బలైతే ఎటుచూసినా నైరాశ్యమే కలుగుతుంది. తరువాత ప్రతి విషయం ఆ దృక్పథంతోనే పరిశీలించే అవకాశం ఉంది. మనసు గట్టిది కాకపోతే ఈ ప్రమాదం మరీ ఎక్కువ. దీనికి క్రమంగా లోబడే అవకాశం ఉందని నాకు తెలుసు. చిత్ర మేమంటే నీతో స్వల్పకాల పరిచయమే ఉన్నా శారద ఆ విషయాన్ని గ్రహించింది. రజనికి తెలియదు. వారిద్దరికీ ఇదే తేడా. ఆ పరిస్థితిలో, నీ మనసుకి దెబ్బ తగిలితే కాపాడగల ధైర్య స్థైర్యాలు శారదకి ఉన్నాయని అనుకున్నాను. అయితే స్వార్థత్యాగం కూడా కావాలి. అందుకనే శారదని కదిలించాను. కాని పొరబడ్డాను... మనసు ఒక్కటే కాదు జగన్. హృదయం కూడా కావాలి. హృదయంలో ప్రేమలేనిదే ఏమీ చెయ్యలేము. శారద...శారద...సరే ఆ విషయం అలా వదిలేయి. ఇప్పటి కార్యక్రమం ఏమిటో తేల్చు."

ఇద్దరూ ఆలోచిస్తుండగా బయట అడుగులచప్పుడయింది.

ఎవరో చూసి వస్తానని డాక్టర్ బయటికి వెళ్లాడు.

రజని!

"రజనీ!" అని కేకవేసి చేతులు చాపాడు జగన్. కాని ఆమె దూరంగానే నిలబడి గాద్గదిక స్వరంతో 'బావా', అంది.

"రజనీ, కోపంలో ఏదో అంటే ఇలా తొందర పడతావా?"

"తొందరపడ్డాను. నిజమే. క్షమించు బావా" అంది రజని గిర్రున తిరిగే కన్నీటిని తుడుచుకుంటూ.

"నేను ఐ. ఏ. ఎస్., పరీక్షకి కూచున్నాను. సెలెక్ట్ కూడా కావచ్చు, రజనీ", అన్నాడు ప్రేమగా.

రజని దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేకపోయింది. బల్లమీద తల పెట్టుకుని "బావా, నాకోసం నువ్వు ఏదైనా చేయగలవు. తెలుసుకోలేకపోయాను. నీ మనసుకి తృప్తిగా నేనేమీ చేయలేక పోయాను", అని కన్నీటిధారలతో అభిషేకిస్తుండగా అతనామె కన్నీటిని రుమాలుతో తుడవసాగాడు.

"కొంచెం దూరంగా ఉండు బావా, నేను తుడుచుకుంటాలే", అంది రజని బాధగా.

"రజనీ", అన్నాడు హృదయంమీద చెయ్యి వేసుకొని జగన్. కాని కదలలేకపోయాడు.

"హల్లో డాక్టర్. హృదయపూర్వకమైన ఆహ్వానం—అరె జగన్! రజని!—ఓ, సారీ. డాక్టర్ ఉన్నాడనుకున్నాను. బావా మరదళ్ల సరసం బాగుండలేదు. జగన్ క్షమించాలి." దాసు గబగబ లోపలికి ప్రవేశించి వాళ్లని చూసి అన్నాడు.

"దాసూ, ఏమిటా మాటలు?" అన్నాడు జగన్.

"జగన్, నువ్వు నా స్నేహితుడివే. కాని అనుమానాస్పదమైన విషయాలు జరగటం నేను సహించను. క్షమించాలి. నా సంగతి నీకు తెలుసుకదూ?" అన్నాడు దాసు.

"తెలుసు దాసూ, చక్కటి మొగలిపువ్వు యిస్తే ముందు రేకులముళ్ళే చూస్తావు. సరే, డాక్టరు దయవల్ల నువ్వేమీ సహించాలిసిన అవసరంలేదు. తరువాత తీరిగ్గా మిగతా విషయాలు మాట్లాడుకోకూడదూ?'' అన్నాడు జగన్. చప్పున ముఖ కవళికలు మార్చి ఇద్దరివంకా ఓసారి చూసి "అలాగే, నేను మాత్రం నీ స్నేహితుణ్ణి కాదా, జగన్'', అనేసి దాసు బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

అతని స్వరంలోని సహజత్వానికి జగన్ ఆశ్చర్యపడ సాగాడు. అతని కళ్ళలోకి సాలోచనగా చూస్తూ "జగన్‌కి మొగలిపువ్వంటే అంత ఇష్టమా!'' అనుకుంది రజని.

కథా నిలయం
శ్రీకాకుళం